ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ် ၆

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၇

၁။ နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၇

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၉

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၉

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ ၁၁

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၄

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၆

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ၁၇
ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၉
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့်ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၄

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၆
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်
အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၈
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၀
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ ၆၃
ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ဇယား ၄၅ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ကိုးကားစာရင်း ၇၅

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၆

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက် ရေး အတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဒီမောဆိုးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏာန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏာန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏာန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့်အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့်အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ်မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဒီမေားဆိုးမြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏အကြံပြုချက်များ၊ ကယားပြည်နယ်အဆင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်းယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေး ဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ
ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့ မှ ၈ ဖွဲ့ခွဲပြီး တစ်အိမ်ခြင်း ကောက်ယူ ထားခြင်းဖြစ်သည်။

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက် အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိ ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ

အဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့ အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေး စားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သောဌင်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်း များအနေဖြင့် ယုံကြည် ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက် မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင် နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏

စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ် မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်း

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ဒေါ့တဒါးကျေးရွာသည် ထီးပိုးကလိုးကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်တွင်ပါဝင်ပြီး ဒီမောဆိုးမြို့မှ (၄) မိုင် လွိုင်ကော်မြို့မှ (၁၅)မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်၏ (၂၀၁၄) ခုနှစ် အတွင်း မိုးရွာရက်ပေါင်း (၁၂၀) ရက်နှင့် မိုးရေချိန်လက်မ (၄၀) လက်မအောက်သာ ရွာသွန်းပါသည်။

ဒေါ့တံတားကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်အနေအထားတွင်တည်ရှိပါသည်။ ဒီမောဆိုးမြို့နယ် နှင့် ကျောက်ခင်းလမ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့် အတင့်ကောင်းသည်။ ဒေါ့တဒါးကျေးရွာ၏ အဓိအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုး လုပ်ငန်း နှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဒေါ့တဒါးကျေးရွာတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအနေဖြင့် လယ်မြေ ၁၉၄၈က၊ ယာ ၃၆၈က၊ အိမ်ခြံဝန်း ၅၀၈က၊ တောင်ယာ ၉၀၈က၊ သစ်တောမြေ ၂၅၂၈ကရှိပါသည်။ လယ်မြေများအား ရေသွင်းနိုင်ရန် ဒေါ့တံတားရေလှောင်ကန်လည်းရှိပါသည်။ တချို့ရွာပါးဆေးဖက်ဝင်အပင်များကိုလည်း ရရှိနိုင်သေးသည်။ လက်ပံခါးသည် အသဲရောင် ရောဂါကို ပျောက် ကင်းစေနိုင်သည်။ မြင်းခွါရွက် မျက်စိအားကောင်းစေသည်။ ထိကရုံး ကျောက်ကပ်ရောဂါ ပျောက်ကင်း စေနိုင် သည်။ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ ငါးနှင့် အပင်မျိုးစိတ်များမှာလည်း ထိန်းသိမ်းမှုနည်းပြီး ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ရှားပါးလာပြီး ရရှိရန်ခက်ခဲသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဒေါ့တဒါးကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၈၇ အိမ်နှင့် လူဦးရေပေါင်း (၄၉၅) ဦး (ကျား ၂၃၀+ မ ၂၆၅) ဦး ရှိသည်။ လူဦးရေထူထပ်မှုမှာ တအိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ (၅.၆၈) ဖြစ်ပြီး မိသားစုပျမ်းမျှလူဦးရေများသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ၃၁၈ဦး(၆၄.၂%)ရှိပြီး မှီခိုသူဦးရေမှာ၁၇၇ဦး(၃၅.၈%)ရှိသည်။ အမျိုးသမီး အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာလည်း အမျိုးသားလူဦးရေထက် ၂ ဦး (၀.၆%) ပိုများသည်ကို တွေ့ရသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆုံးဖြတ်သော ဓနဥစ္စာအဆင့်အနေအထား အရဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုမှာ စုစုပေါင်း (၅၄) အိမ် (၆၂%) ရှိသဖြင့် အများစုမှာ ဆင်းရဲသားများဖြစ်ကြသည်။ ကျန် ၃၃ အိမ် (၃၈%)မှာ အဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ်တန်းစားမိသားစုများဖြစ်သည်။ ဓနဥစ္စာအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိ

ယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် တနှစ်ဝင်ငွေမှာ အရေးပါသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အဆင်ပြေသောမိသားစုများမှာ လယ်မြေ အနည်းဆုံး ၅ ဧက အထက် နှင့် တနှစ်ဝင်ငွေ သိန်း (၆) အထက်ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲဆုံး မိသားစုများမှာ စိုက်ပျိုးမြေမရှိ၊ ပုံမှန် ဝင်ငွေမရှိကြပါ။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

တောင်သူငယ်နှင့် ကျန်မြေယာမဲ့ ၇၉ ဦး (၉၀%) မှာ ၃ လမှ ၅ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိကြပြီး လယ်ဧကနည်းသဖြင့် ရရှိလာသော စပါးများကုန်ပါက ဈေးမှ တရက်စာစီ ဝယ်စား ကြရသည်။ လုပ်အားခ ပုံမှန်မရပါ က လုပ်အားခကြိုရောင်းခြင်း၊ ချေးယူခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြရသည်။ အလုပ်ပုံမှန်မရှိပါက ထမင်းနပ်မှန်အောင်မစားနိုင်ခြင်း၊ ပြောင်းဖူးဖြင့် ရောချက်စားသုံးခြင်း၊ ပြောင်း၊ ဆန် ပြုတ်၊ ပြောင်းဖူး စသည် များကို စားသုံးခြင်း၊ တနပ်လျှော့စားခြင်းတို့ရှိသည်။

ပညာအရည်အချင်းနည်းပါး၍ အလုပ်မရရှိသော လူငယ်များ၊ ကလေးများ၍ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ၊ လက်လုပ်လက်စားများ၊ စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေသူများသည် ထိခိုက်လွယ်ကြသည်။ ဆည် ရေမလုံလောက်ခြင်းနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် လယ်စိုက်ဧက လျှော့သွားလျှင် တောင်သူငယ်များသီးနှံ ထုတ်လုပ်မှုနည်းပြီး စားဝတ်နေရေးခက်ခဲသည်။ လူငယ် များအတတ်ပညာ အားနည်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အ လမ်းနည်းသည်။ ဒီမောဆိုးကားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့် ယဉ်တိုက်မှုများရှိပြီး ယဉ်အန္တရာယ်ရှိသည်။ ပြင်ပသို့သွားရောက် အလုပ်လုပ် ကိုင်သူရှိပြီး ထိခိုက်နိုင်မှုရှိသည်။ သောက်ရေသွယ်ယူခြင်းကိစ္စနှင့် သစ်တောပဋိပက္ခတခါတရံ ရှိသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ဒေါ့တဒါးကျေးရွာသည် တုတ်ကွေး၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါအဖြစ်များ နေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေမှ ထုံးဓါတ်များသောကြောင့် ကျောက်ကပ်ရောဂါ အဖြစ်များသည်။ ရေကို ကျိုချက်သောက်ကြသည်။ ကျေးရွာသားဖွါးဆရာမ မရှိ။ ၁ မိုင်အကွားအဝေး ထီးပိုးကလိုး ကျေးရွာဆေးခန်းတွင် နေပြီး တပါတ်၊ နှစ်ပါတ်ကြာမှ တကြိမ်သာလာသည်။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ဒီမောဆိုးသို့ သွားကြသည်။ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးကိစ္စရှိပါက များစွာအခက်အခဲရှိသည်။ တခါတရံ လှိုင်ကော်သို့ သွား ရောက် ဆေးကုကြရသည်။ ဒေါ့တဒါးကျေးရွာတွင် သောက်ရေအဖြစ် ရေတွင်း (၁၁) တွင်းကို အားထား အသုံးပြု နေကြရပြီး မိုးရာသီတွင် ရေပေါများသော်လည်း နွေရာသီတွင် ရေတွင်းများ ရေခမ်းသဖြင့် သောက်ရေအခက်အခဲရှိပါသည်။ ရေတွင်း ၁၁ တွင်း၊ မိုးရေ သိုလှောင်ကန် ၁ ခု၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း ၃ ခုရှိသော်လည်း သောက်ရေလုံလောက်မှု မရှိပါ။ ကဲမြန်မာမှ ယင်လုံအိမ်သာ ပံ့ပိုးပေးထားသော်လည်း အများစုမှာ ပျက်စီးပြီး ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းနိုင်မှု မရှိသေး ပါ ။ ထို့ကြောင့် ယင်လုံအိမ်သာ ဆက်လက်သုံးစွဲနေသူမှာ ၂၇ အိမ်သာရှိပြီး ကျင်းအိမ်သာ သုံးစွဲသူ ၅၈ အိမ် နှင့် တောထိုင် ၂ အိမ်ရှိသည်။ သန့်ရှင်းမှု နည်းနေသေးသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ဒေါ့တဒါးကျေးရွာတွင် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူ (၁၇) ဦး၊ မူလတန်း (၆၁) ဦး၊ အလယ်တန်း (၁၁၅) ဦး၊ အထက်တန်း (၄၁) ဦး၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ (၅၅) ဦး ရှိပါ သည်။ လက်ရှိတွင် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ ၁၁ ဦးရှိပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အားရကျေနပ်စရာ ဖြစ်ပါ သည်။

ကျေးရွာ၏ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အဓိက ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများမှာ အစိုးရဝန်ထမ်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဆိုင်ကယ် ဝပ်ရှော့၊ အိမ်စျေးဆိုင်နှင့် ကားမောင်းလုပ်ငန်းများ စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေးအဆင့် အလိုက်တွင် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ အမျိုးသားဦးရေထက် ပိုမိုများပြားပါသည်။ ဒေါ်တဒါးကျေးရွာတွင် အမျိုးသားဦးရေ ၂၃၀ ဦးနှင့် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ၂၆၅ ဦးရှိသည်။ အမျိုးသမီးလုပ်သားဦးရေမှာ အမျိုးသားလုပ်အားထက် (၀.၆) ရာခိုင်နှုန်းခန့် ပိုမိုပါသည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် လုပ်အားခအဖြစ် တစ်နေ့လျှင် (၃,၀၀၀) ကျပ်နှင့် အမျိုးသား တစ်ဦးလျှင် (၄,၀၀၀) ကျပ် ရရှိကြပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင်မူ ကော်မတီကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားများသာ အဓိကပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး အမျိုးသမီးများ ပါဝင် ခွင့်ရမှုနည်းကြသည်။ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်း ကဏ္ဍမှာ အားနည်းနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာ အထောက် အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာအတွင်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် အဖွဲ့(၇)ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ မီးလင်းရေး၊ သစ်တောထိန်းသိမ်းရေး၊ လူငယ်အဖွဲ့စသည်တို့ ဖွဲ့စည်းထားခဲ့သော်လည်း အဖွဲ့အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည့် အပြင် အဖွဲ့အစည်း၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိအောင် စနစ်တကျဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများကို ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။ ၎င်းအပြင် မိမိတို့ကျေးရွာသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရလက်အောက်ရှိ ကျေးရွာနှင့်တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သော ဦးစီးဌာနများ (ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး)၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ ကဲမြန်မာ၊ ဂရုဏာအဖွဲ့၊ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါ ယမ အဖွဲ့နှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှုရှိခြင်းဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအကူအညီများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ**ကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤ ကော်မတီသည် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပံ့မှန်အစည်းအဝေး ပြုလုပ်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ညှိနှိုင်း ဆောင်

ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ကြီးကြပ်ခြင်းစသည့်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် စိုက်ပျိုးမြေ အနည်းငယ်စီပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ပြီး၊ စားသုံးရန်နှင့် ဝင်ငွေရရှိရန် အတွက် အိမ်ဘေးဟင်းသီးဟင်းရွက် တို့ကိုလည်း စိုက် ပျိုးပါသည်။

မွေးမြူရေးကို အိမ်တိုင်းမွေးမြူကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မွေးမြူရေး သီးသန့်မွေးသူမရှိပါ။ နွားမွေးမြူရေးကို အဓိကခိုင်းနွားအဖြစ်အသုံးပြုရန်နှင့် ကြက်၊ ဝက်နှင့် ငါးကို မိသားစုဝင်ငွေရရန်အတွက် မွေးမြူကြသည်။ လက်ရှိဝက်မျိုးမှာ ဒေသမျိုးဖြစ်ပြီး တနှစ်ခန့် မွေးလျှင် (၅)ပိဿခန့်သာ ကြီးထွားမှုရှိသည်။ မွေးမြူရေးကို စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူလေ့မရှိကြပါ။ အရင်းအနှီး နည်းသည်။ နှစ်စဉ်ရာသီအလိုက် ရောဂါများကျ ရောက်ပါ က ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နှိမ်နှင်းနိုင်မရှိ၊ လုံလောက်သော နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု မရနိုင်ကြသဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုများစွာရှိသည်။ ကာကွယ်ကုသမှု အလေ့အ ကျင့်နှင့် အစီအစဉ်မရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာအတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအဖြစ် ကျပန်းမြေယာမဲ့လုပ်သားများသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားအလုပ်လုပ်ခြင်း၊ ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သုံးဘီး၊ ထော်လာဂျီမောင်းခြင်း၊ အိမ်ဈေးဆိုင် ငယ်များ ရောင်းခြင်းတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နေ့စားခမှာ တနေ့လျှင် (၃,၀၀၀-၄,၀၀၀) ကျပ် ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစိမ်ခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုများစွာ အားနည်းပြီး ရှားပါးမှု ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ငါးမျိုးများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးများ တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသည်။ ၄င်းမျိုးများမျိုးမသုဉ်းအောင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး အစီအမံများမရှိသေးပါ။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုလည်း မရှိကြပါ။ ပိုးသတ်ဆေးဗူးခွံများကိုလည်း စနစ်တကျစွန့်ပစ်သည့် အလေ့အထလည်းမရှိပါ။ သစ်တောများလည်း ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေထွက်များလည်း တဖြည်းဖြည်း ခမ်းခြောက် လာသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ပုံစံ ၇ ရှိသူများသာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးငွေကို ထုတ်ချေးနိုင်ကြသည်။ သမဝါ ယမမှလည်း ငွေချေးပေးသည်။ လိုအပ်သောငွေကြေးကို မိဘဆွေမျိုးများထံမှ ချေးယူကြပြီး အရေးပေါ်လိုအပ်ပါကလွှဲငှေါ်နှင် ဒီမောဆိုးမြို့တို့ရှိ အပေါင်ဆိုင်များသို့ ရွှေထည်ကဲ့သို့ အပေါင်ပစ္စည်းဖြင့် သွားရောက်၍ ချေးယူရပြီး အတိုးနှုန်းမှာလည်း ၃%–၄% ရှိသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး တပည့်၊ ဆရာအချိုး ၁၄:၁ ရှိပါသည်။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဦးရေ သိသိသာသာ လျော့နည်းရခြင်းမှာ အလယ်တန်းနှင့် အထက် တန်းကို တီးဖိုကလိုကျေးရွာနှင့် အချို့မှာ ဒီမောဆိုးသို့ သွားရောက် တက် ကြသည်။

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအတွက် (၁.၆)ကီလိုမီတာဝေးသော ထီးပိုးကလိုးကျေးရွာတွင် ကျေးရွာ အုပ်စု ဆေးခန်းရှိသော်လည်း တာဝန်ကျသားဖွားဆရာမမှာ အမြဲမနေပါ။ တပါတ်၊ နှစ်ပါတ် တကြိမ် လာ သည်။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ဒီမောဆိုးသို့သွားကြသည်။ ဆေးဆိုင်နှင့်ဆေးရုံမှာ ဒီမောဆိုးနှင့် လွိုင်ကော်တွင်သာရှိပြီးရွာနှင့် ဒီမောဆိုးသို့ ၆.၄ ကီလိုမီတာ၊ လွိုင်ကော်သို့ ၂၄ ကီလိုမီတာဝေးသည်။ တစ်ရွာလုံးအတွက် **သောက်သုံးရေ**ကို ရေတွင်းများမှ ရရှိပါသည်။ နွေရာသီ ရေတွင်းများ ရေခမ်း သဖြင့် သောက်ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် **ယင်လုံအိမ်သာ** သုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စု (၂၇) အိမ်၊ ကျင်းအိမ်သာ ၅၈ အိမ်နှင့် တောထိုင် ၂ အိမ်ထောင်စု ဖြစ်ပြီး၊ ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ပူးတွဲအသုံးပြုကြသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များသည် ဘာသာရေးပွဲများ၌ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။ သတင်းရရှိမှု၊ ရယူမှု အားနည်းသည်။ ရိုးရာအကနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကို အမြတ်တနိုး ထိန်းသိမ်း ကြသည်။ ရိုးရာပွဲတော်များ၊ ကယားနှစ်သစ်ကူး ဒီးကူ ပွဲများ၊ တံခွန်တိုင်ပွဲ၊ ငှက်လိုက်ပွဲများကို နှစ်စဉ်လအလိုက် ကျင်းပလေ့ ရှိကြသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

တံတား (၆) စင်းပျက်စီးနေပြီး ပြုပြင်နိုင်ပါက ၎က (၁၅၀)အတွက် အကျိုးရှိမည်။ တံတား နှင့် ဝေးသောလယ်များမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များ သယ်ယူရာတွင် ဝေးလံသောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ် များပြီးအခက်အခဲရှိသည်။ ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ဆောက်သော တံတားမှာ သစ်သားတံ တားဖြစ်သောကြောင့် ခိုင်ခန့်မှုမရှိပါ။ မကြာခဏပြုပြင်ကြရသည်။ ဆိုင်ကယ်အစီး (၃၆)၊ ထော်လာကျီ ၆ စင်းရှိသည်။ ဆိုင်ကယ်မှာ မိသားစု ကိုယ်ပိုင်သုံးပြီး ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူရာတွင်သာ ထော်လာကျီကို ငှါးရမ်းအသုံးပြုကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် **ဆိုလာ**ကို ၅၂ အိမ်ထောင်မှ အသုံးပြု နေကြသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၆၁) လုံး၊ ရေဒီယို (၇) လုံး၊ ခေါက်တီဗွီ (၁၂) လုံးရှိ သည်။ လူငယ်များ အင်တာနက် လက်လှမ်းမှီသည်။ သို့သော် ဖုန်းလိုင်းသိမ်မမိပါ။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်တွင် ရဲစခန်းရှိသော်လည်း ဆက်သွယ်မှုနည်းပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ရိုးရာ ဓလေ့စည်ကမ်းများအရ ကြီးကြီးမားမားမူခင်းတခါမှမဖြစ်ဘူးပါ။ သစ်တောပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပါတ်သက် ၍ အခြားရွာနှင့် အနည်းအ ကျဉ်းပြဿနာရှိဖူးသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာတွင် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစု ပေါင်းမှာ ကျား (၁၅၈) ဦးနှင့် မ (၁၆၀) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၁၈) ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၄.၂%) ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာ တက်ရောက် သင်ကြားနေသူ (၈) ဦး၊ တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ (၁၁) ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ (၅၅) ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေ များပြားလာသော ကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် လူစွမ်းအားအရင်း အမြစ်များ ရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိ လူမှုရေးအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ရှိနေပြီး မိမိတို့ ကျေးရွာအတွက် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုအပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ လည်းအားရဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။

သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ ကျေးရွာတွင် လယ် ၁၉၄ ဧက၊ ယာမြေ ၃၆ ဧက၊ အိမ်ခြံ ဝင်းစိုက်ခင်း ၅၀ ဧက၊ ရွှေပြောင်းတောင်ယာ ၉၀ ဧက ရှိပြီးမြေဩ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်။ ၁၅၀ ဧကခန့်မှာ ဒေါ်တဒါး ဆည်ရေရရှိပြီး မိုးစပါး စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း မိုးခေါင်သဖြင့် စိုက်ပျိုး ရေလုံလောက်စွာမရနိုင်ပါ။ ကျန် ၄၄ ဧကမှာ မိုးကောင်းသောက်လယ်များဖြစ်သည်။ မိုးစပါးအတွက် စိုက်ဘဏ်မှ တဧက တစ်သိန်းနှုံးနှင့် အများဆုံး ၁၀ ဧကအထိ ထုတ်ချေးပေးသည်။ ဒီမောဆိုးနှင့် မြို့တော်လွိုင်ကော်နှင့်နီးပြီး ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အသင့် အတင့် ကောင်းသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်နှင့် သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရောင်းနိုင်၊ ဝယ်နိုင်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုး ရေးကုမ္ပဏီ များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များထံမှ ရရှိနိုင်သည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဝယ်ယူနိုင်သည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများကို အရစ်ချရောင်းချသော ကုမ္ပဏီ များလည်း ဒေသအတွင်း ရှိ သည်။ ရွှေပြောင်းတောင်ယာများတွင် ပြောင်းကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး မြေပဲကိုလည်း အနည်းငယ် စိုက်ပျိုး ကြသည်။ စပါးနှင့် ပြောင်းဖူးကို အဓိကစိုက်ပျိုး ကြပြီး ဟင်းသီး/ရွက်များများကိုလည်း စိုက်ပျိုး၍ အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သည်။ သီးနှံကို ဒီမောဆိုး (၅) ရက်တစ်ဈေးသို့ သွားရောက် ရောင်းကြရသည်။

ကျေးရွာနှင့်လယ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်လွတ်ကျောင်းနိုင်ပြီး လယ်စပါးမှ ရရှိသော ကောက်ရိုး များနှင့် အစာစိမ်းများ ပေါများသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရန်အိမ်ခြံဝင်းရှိသည်။ စားကျက်မြေ သီးသန့် မရှိသော်လည်း ၃ မိုင်ဝေး သောနေရာတွင် လွတ်ကျောင်းရန် နေရာများရှိပါသည်။ ကောက် ရိုးများလည်းအလွန်ပေါပါသည်။ ဈေးကွက်နှင့်နီးသည်။ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး အလုံအလောက် ရှိသည်။ သွင်းအားစုနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်း ဒေသအတွင်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိ နိုင်ပါသည်။ ဒေသမျိုး ကြက်၊ ဝက်ကိုသာ မွေးမြူကြသည်။ ကဲမြန်မာအဖွဲ့မှ မွေးမြူရေးသင်တန်းနှင့် ဆေးအိတ်ပေးသည်။ ယခင်ကရွာမှာကုသသည်။ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး ဈေးကွက်အလုံအလောက် ရှိသည်။

စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစု များအတွက် ကုန်ကြမ်းအား တိုက်ရိုက် ရောင်းချခြင်းမပြုပဲကုန်ချောများ ပြုလုပ်ရောင်းချခြင်း၊

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ ပေါများစွာ ထွက်ရှိနေခြင်းကလည်း ကုန်ချောထုတ် လုပ်ငန်းများ၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။ မိမိတို့ဒေသတွင်းပင် လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြသည့် လူငယ်များရှိနေခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အင်အားတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် စီးပွါးရေးလုပ်ငန်း (၁၁) ခုရှိသည်။ လက်သမားပန်းရံ ၃ ဦး၊ အိမ်ဈေးဆိုင် ၄ ခု၊ ထော်လာကျီ မောင်းသူ ၄ ဦး၊ ဖြစ်သည်။ ဝန်ထမ်းနှင့် အလုပ်သမားလုပ်ကိုင်သူ (၉) ဦးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ လက်သမားပန်းရံ ၁ ဦးနှင့် အစိုးရ ဝန်ထမ်း ၃ ဦးနှင့် နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ ၅ ဦး ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် လူပျိုအပျိုအဖွဲ့နှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများဖြစ်ကြပြီးကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ မှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု နည်းနေရခြင်းမှာ စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိ။ နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတအားနည်းသေးသည်။ မိုးစပါးတမျိုးတည်းကိုသာ စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးခေါင်၊ မိုးနောက်ကျပြီး ဆည်ရေမရပါက အချိန်မီစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ စိုက်ချိန်နောက်ကျသဖြင့် စိုက်ပျိုးချိန်တွင် အချိန်လုစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် လုပ်သားအင်အားမလုံလောက်ခြင်း၊ စက်ကရိယာ လုံလောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြုံရသည်။ စိုက်ဘဏ်မှ ငွေချေးသော်လည်း ချေးငွေနောက်ကျခြင်း နှင့်လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကို အချိန်မီ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ။ အလုံအလောက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ဖျက်ပိုးရောဂါများ ပြင်းထန်ဆိုး ရွားစွာကျရောက်မှုရှိပြီး ထိရောက်စွာနှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ပေးသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုမရှိ။ တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ကုသရေး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိ ၍ ဆုံးရှုံးမှုများရှိပါသည်။ အထွက်ကောင်းမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ မွေးမြူရန် အဆက်အသွယ်မရှိ။ လက်လှမ်းမမီကြပါ။ မွေးမြူရေးတိုးချဲ့မွေးမြူရန် ချေးငွေနှင့် ထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုလည်း မရှိသေးပါ။ မိမိခြံထွက် တိရစ္ဆာန်များအား လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ။ သားသတ်လိုင်စင်ရရန်ခက်ခဲသည်။ လိုင်စင်ရှိသူ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှု ခံရခြင်းတို့ကြောင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရန်အတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လုပ်အားများစွာရှိပြီး ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိ။ အရင်းအနှီးမရှိ။ အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုမရှိ။ အဆက်အသွယ်မရှိ။ ဈေးကွက်နှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု အသင့်အတင့်ကောင်းသော်လည်း သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှု အားနည်းသည်။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနှင့် အဆက်အသွယ်အားနည်းသည်။ လက်သမား၊ ပန်းရံစသည် လက်ရှိကျွမ်းကျင်မှုများရှိသော်လည်း အရင်းအနှီးနည်းသည်။ ကျွမ်းကျင်မှုစသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် ဆေးခန်းနှင့် သားဖွားဆရာမ မရှိ။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ဒီမောဆိုးသို့ သွားကြသည်။ သောက်ရေလုံလောက်မှုမရှိ။ လက်ရှိသောက်ရေမှာလည်း ထုံးဓါတ်များသောကြောင့် ကျောက်ကပ်ရောဂါ အဖြစ်များသည်။ ၂၇ အိမ် သာ ယင်လုံအိမ် သာသုံးစွဲနိုင်ပြီး ကျန် ၆၀ အိမ်မှာယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ ယင်လုံအိမ်သာကိုလည်း စနစ်တကျသုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတများလည်း အားနည်းနေသေးသည်။

လက်ရှိကာလတွင် ကျေးရွာရှိ လူငယ်အများစုမှာ အထက်တန်းအဆင့် စာတတ်မြောက်မှုအားနည်း ကြပါသည်။ အသက်မွေးအတတ်ပညာလည်းအားနည်းပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအားနည်းသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် သတင်းအချက်အလက်၊ ဗဟုသုတရယူရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းဖြင့် အင်တာနက်အသုံးပြုကြသော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးလိုင်း သိပ်မကောင်းပါ။ သတင်း၊ မီဒီယာနှင့် ပညာလေ့လာသင်ယူရန် အတွက် အသုံးပြုလေ့ မရှိကြသေးပါ။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောအထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်းရိုးရှင်းစွာ ချမှတ် ထားပါ သည်။

(၁) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ထုတ်လုပ်လာနိုင်ပြီး မိသားစုဝင်ငွေ တိုးတက်လာစေရေး၊

(၂) ကျေးရွာရှိ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးစသည့် လူမှု အဆောက်အအုံများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေ၊

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်း အားဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအနှီးကို ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရင်းအတိုးကို မိမိတို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလှည့်ပတ်ရံပုံငွေထူထောင်ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သီးနှံအထွက်တိုးရန် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေမော်တာတပ်ဆင် အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အိမ်ဘေးဟင်းသီး/ရွက်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ အသုံးပြုခြင်း၊ မွေးမြူရေးတိုးချဲ့မွေး မြူခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ကြမည်။

(၂) ကျေးရွာတွင်လက်ရှိ အခြေခံအဆောက်အဦးများဖြစ်သော ဒေါ်တဒါးဆည်တိမ်ကောခြင်း၊ ကျောင်းခြံစည်းရိုး ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေခြင်း၊ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် တီးဝိုင်းတူရိယာများနှင့် အားကစားပစ္စည်းများပြည့်စုံမှုမရှိခြင်းတို့ အခက်အခဲရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့နယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၊ သက်ဆိုင်ရာပညာရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာနတို့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ၎င်းအခြေခံလိုအပ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်သွားကြမည်ဖြစ်သည်။

(၃) ကျေးရွာ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းပညာများ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်စေရန်နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းကောင်းများရရှိစေရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ၍ အသက်မွေးလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများသင်ကြားရန် အစိုးရဌာနများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်

လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်းစသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများဆက်လက် ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်းအဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါ ယမအနေဖြင့် မိုးစပါးသီးနှံ (ကာလတိုချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ မွေးမြူရေး၊ ဆင်းရဲသား မြေယာမဲ့များအတွက်လည်း ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ၊ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခုမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးကုန်ကြမ်းများ ထွက်ရှိသော အားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသ ထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သော ဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြ အထောက်အပံ့ပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ နှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောနိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါ လှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှု အသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်တိုးတက် လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း

တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစား လုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်တွင် ဒေသတွင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများများပြားလာသည်နှင့်အမျှ တစ်ဖက်နိုင်ငံများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းနှင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလ ကျော်လွန် ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များ အဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးလျာထားမှု အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာ လူထုသည် စီမံချက် များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုး စီမံချက်များအား ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှု ဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက် များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင်နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုးရေး အစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက်ငွေးတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောစီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification

သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည် ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်း ဖြစ်ပါ သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖေါ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

(၁) ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Investment) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေ ဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊

(၂) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်၊

(၃) အထွေထွေရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု (ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ် လျက်)၊

(၄) လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် ရွာသူရွာသားများမှ အများသဘောတူ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်း လိုက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (၉) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးရွေးချယ်ကြပြီး ကျန်ရွာသူရွာသားများက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများရွေး ချယ်ခြင်းကို အတည်ပြုပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ ထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူ သတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်း များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ				
	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရေး	၆၉	၆	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ				
	သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရန် နည်းညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၇	၂	• နှစ်ရှည်ပင်စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခြင်း (ဒညင်း၊သံပရာ၊သရက်၊ ငရုတ်ကောင်း၊ သစ်မွေး) • နှမ်းစမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခြင်း • မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းနည်းသင်တန်း • တောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းနည်းပညာသင်တန်း • ပေါင်းသတ်၊ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲနည်းပညာသင်တန်း • ရိတ်သိမ်းချိန်သလွန်နည်းပညာသင်တန်း • စပါး-ငါးမွေးမြူရေးသင်တန်း • လယ်ယာသုံးပစ္စည်း(ထွန်စက်၊လက်တွန်း) • ဒေသနှင့်ကိုက်ညီပြီး အထွက်နှုန်းတိုးစပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် • စပါး -ငါး မွေးမြူခြင်း • ဒေါတဒါးဆည်မြေစာထုတ်ခြင်း

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း			• မွေးမြူရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ • မွေးမြူရေး(နွား၊ဝက်၊ကြက်၊ငါး) တိုးတက်မွေးမြူရေး
အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ				
	ဝင်ငွေလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် စွမ်း/ည်မြှင့် သင်တန်းများဖန်တီးခြင်း နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလန်းများဖန်တီးခြင်း	၆၃	၇	• ဖျော်ရည်၊မုန့်လုပ်နည်းသင်တန်း • ပန်းရံ၊လက်သမားကျွမ်းကျင်သင်တန်း • ကားမောင်းသင်တန်း • အနုပညာသင်တန်း • စက်ချုပ်သင်တန်း • ယက်ကန်းသင်တန်း • ဂပ်ရှော့၊စက်ပြင်သင်တန်း • ဂျုံ၊ဆန်ခေါက်ဆွဲပြုလုပ်နည်းသင်တန်း • စွမ်းအားမြှင့်မီးဖိုသင်တန်း • ပန်းရံ -လက်သမားပစ္စည်း • ဆိုင်ကယ်ဂပ်ရှော့ • ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်
ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း				
ချေးငွေ လက်လှမ်း မီရေး	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၇	၈	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ် ငန်းပေါ်မူတည်၍ ထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် ချေးငွေ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း • ကျေးရွာရံပုံငွေကြေးအရင်းအနှီးထူထောင်ခြင်း
ပညာရေး				
ကလေး ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အအုံများ တိုးတက် ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရေး	၈၆	၄	• ကျောင်းခြံစည်းရိုး + ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာ • ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ -ကျောင်းရေပြွန်တံတား

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
ကျန်းမာရေး				
	ကျန်းမာရေး အစီပညာ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇၀	၅	• ကျန်းမားရေးအသိပညာပေးသင်တန်း
လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး				
လမ်း၊ တံတား ကောင်းမွန် လာစေရေး	လမ်းတံတားများ တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၉	၁	• ကုန်ထုတ်တံတား
<u>ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား</u>				
လူငယ်များ စွမ်း ဆောင်ရည် တိုးတက် လာစေ ရေး	လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် နည်းပညာ သင်တန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။	၈၇	၃	• ကယားစာပေ ယျဉ်ကျေးမှု လူငယ်တီးဝိုင်းအဖွဲ့ • စာကြည့်တိုက်ပြန်လည်ပတ်ခြင်း • အားကစားပစ္စည်းအစုံ • ကွန်ပျူတာ၊အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း • အနုပညာသင်တန်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါ သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံကိန်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ကာလ ၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	မှတ်ချက်
၁	လမ်းတံတားများ တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	√	√				
၂	သီးနှံထုတ်လုပ်မှာတိုးတက်ရန် နည်းညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂	√	√	√	√	√	
၃	လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် နည်းပညာ သင်တန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။	၃		√	√	√		
၄	ကျေးရွာပညာရေးကဏ္ဍ၏အဆောက်အအုံများတိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရေး	၄		√				
၅	ကျန်းမာရေး အစိပညာ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅		√	√	√	√	
၆	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရေး	၆	√	√	√	√	√	
၇	ဝင်ငွေလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် စွမ်းရည်မြှင့် သင်တန်းများ ဖန်တီးခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးခြင်း	၇	√	√	√	√	√	
၈	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈	√	√	√	√	√	

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါ သည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင်စီမံချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်

ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့်အစီအစဉ်၊ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေး ရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်း ကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

#	စီမံကိန်း	ရန်ပုံငွေ		ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း		
			သာမန်အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
၁	လမ်းတံတားများတိုးတက်လာအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၂	သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရန်နည်းညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√	√	
၃	လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် နည်းပညာ သင်တန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။			√	√	
၄	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏အဆောက်အအုံများတိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင်			√		

#	စီမံကိန်း	ရန်ပုံငွေ	သာမန်အသုံး စရိတ်	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း		
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
	ဆောင်ရွက်ရေး					
၅	ကျန်းမာရေး အစီပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း			√	√	
၆	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရေး			√	√	
၇	ဝင်ငွေလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန်စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းများ ဖန်တီးခြင်း နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများဖန်တီးခြင်း			√	√	
၈	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက် စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်းရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီ

များရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ဆက် သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကိုကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ် မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန် အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ် ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည် ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး ခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍ အလိုက် စစ်ဆေး သုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အ လက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင်ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင် ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်း ယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်း ရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများ ထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များ ဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၄	၇	၁၁	၂.၂%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၂၄	၁၆	၄၀	၈.၁%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၁၅	၂၈	၄၃	၈.၇%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၁၉	၃၇	၅၆	၁၁.၃%	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၅၈	၁၆၀	၃၁၈	၆၄.၂%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၁၀	၁၇	၂၇	၅.၅%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၂၃၀**	**၂၆၅**	**၄၉၅**	**၁၀၀%**	
အိမ်ထောင်စုပေါင်း			၈၇		
တစ်အိမ်ထောင်ပျှမ်းမျှလူဦးရေ			၅.၆၈		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့ မှ ၈ ဖွဲ့ခွဲပြီး တစ်အိမ်ခြင်း ကောက်ယူ ထားခြင်းဖြစ်သည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ၇-၉.၈.၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကျေးရွာရှိ မ (၂) ဦးတို့မှ တစ်အိမ်ချင်း အသေးစိတ် မေးမြန်းထားသော စာရင်း ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၈၇) အိမ်ထောင်စုရှိပြီး စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြသည်။

၂။ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းတက်ရောက်နေသည့် ပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းသားအရွယ် အရေအတွက်သည် ကျေးရွာ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၂၀%) ခန့် ရှိခြင်းကြောင့် နောင်အနာဂတ်တွင် ပညာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်လာနိုင်သော်လည်း လက်ရှိအချိန်တွင် အလုပ်အကိုင်များမှ ရရှိလာသော ဝင်ငွေများကို ပြန်လည် အသုံးချရာတွင် ပညာရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်မှာမြင့်မားနိုင်၍ ဆင်းရဲသားမိသားစုများတွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများ တိုးတက်မှုနှေးကွေးနိုင်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၈၇ အိမ်နှင့် လူဦးရေပေါင်း (၄၉၅) ဦး (ကျား ၂၃၀+ မ ၂၆၅) ဦး ရှိသည်။ လူ ဦး ရေထူထပ်မှုမှာ တအိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ (၅.၆၈) ဖြစ်ပြီး မိသားစု ပျမ်းမျှ လူဦးရေထက် များသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၄။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ၃၁၈ ဦး (၆၄.၂%) ရှိပြီး မှီခိုသူဦးရေမှာ ၁၇၇ (၃၅.၈%) ရှိသည်။

၅။ အမျိုးသမီးအလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာလည်း အမျိုးသားလူဦးရေထက် ၂ ဦး (၀.၆%) ပိုများသည်ကို တွေ့ ရသည်။

၁.၂။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဧယား (၂) **ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ၏ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား**

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၈၇	၁၀၀	၀	စိုက်ပျိုးရေး နှင့် မွေးမြူရေး ပူးတွဲလုပ်ကိုင်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			၅၆	တောင်သူငယ်များဖြစ်သဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စား လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရသည်။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				မိသားစုဝင်များသည် အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ အလုပ်ကို ဝိုင်းဝန်း လုပ်ကိုင် ကြရသည်။
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၈၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကို ပူးတွဲ လုပ်ကိုင်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၃	တပိုင်တနိုင် ငါးမွေးသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	***လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု %	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			
၇	***ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း***			
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း		၄	လက်သမား ၂ ဦး၊ ပန်းရံ ၂ ဦး။ ၎င်း၄ဦးအနက် ခေါင်းဆောင် ၃ ဦး၊ နောက်လိုက် ၁ ဦး။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			
၈	***ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး***			
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			
၉	***ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)***			
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			
၁၀	***လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး***			
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း		၄	အိမ်ဆိုင်အသေးဖြစ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			
၁၁	***ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း***			
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			
၁၂	***ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး***			
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း		၄	ထော်လာဂျီမောင်းသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			
၁၃	***ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)***			
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	မိသားစုဝင် လုပ်အား			

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁၄	***အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			၃	ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	**အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်အလုပ်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			၅	လုပ်ကိုင်ကြသည်။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၈၇	၁၀၀	၁၆၆	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့ မှ ၈ ဖွဲ့ခွဲပြီး တစ်အိမ်ခြင်း ကောက်ယူ ထားခြင်းဖြစ်သည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ တရွာလုံး စိုက်ပျိုးရေးဖြင့် အသက်မွေးကြပြီး အားလုံးလယ်သမား (၈၇) ဦးမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး ကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည်။

၂။ မွေးမြူရေးကို သီးသန့် လုပ်ကိုင်သူမရှိဘဲ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

၃။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ (၈၇) အိမ်၊ နေ့စားကျပန်းလုပ်ကိုင်သူ တောင်သူငယ် (၅၆) ဦး၊ တပိုင်တနိုင် ငါးမွေးသူ ၃ ဦး၊ လက်လီဈေးသည်များမှာ (၄) အိမ်၊ လက်သမားပန်းရံ ၄ ဦး၊ ထော်လာဂျီမောင်း သူ ၄ ဦး၊ ဆရာ/ဆရာမ ၃ ဦးနှင့် နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ ၅ ဦး ရှိသည်။

၄။ လက်သမား၊ ပန်းရံသမားများမှာ ပုံမှန်အလုပ်မရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။

၅။ အထက်ပါဇယားတွင် လုပ်သားအင်အားမှာ ၂၅၃ ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်ထက် ပိုများနေရခြင်း မှာ တအိမ်ထောင်ချင်းစီမှ မိသားစုဝင် တဦးထက်ပို၍ မိသားစုဝင်ငွေနှင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ်လုပ် ကြရ သော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁.၃။ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ်(ရေရရှိသည့် နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၉၄	သင့်။	အနည်းအကျဉ်း	ဒေါ်တဒါးဆည်ရေလှောင်ကန်မှရသည်။
ယာမြေ	၃၆	ညံ့။	မရ။	မိုးရေ။
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း	၅၀	သင့်။	မရ။	မိုးရေ။ အိမ်တိုင်းအနည်း ငယ်စီ စိုက်ပျိုး ကြသည်။
ရွှေပြောင်းတောင်ယာ	၉၀	သင့်။	မရ။	မိုးရေ။ အိမ်တိုင်းတဧကစီ စိုက်ပျိုးကြ သည်။
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				နယ်စပ် ၃ မိုင်ဝေးသော နေရာတွင် သွားကြောင်းကြရသည်။
ပလပ်မြေ	၃၀	ညံ့။		သဲကျောက်တောင်။ စိုက်ပျိုး၍မရ။
သစ်တောမြေ	၂၅၂	ကောင်း။		တနှစ်ကို ၂ ကြိမ် ရွာလုံးကျွတ် ရှင်းလင်း ပေးသည်။

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ်(ရေရရှိသည့် နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
အခြား				
စုစုပေါင်း	၆၅၂			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဒေါ်တဒါးကျေးရွာမှ လယ်မြေ (၁၅၀) ဧကခန့်ကို မိုးရာသီတွင် ဒေါ်တဒါးဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိနိုင်သည်။ နွေရာသီတွင် မရ နိုင်ပါ။

၂။ ဒေါ်တဒါးဆည်ကို မြေစာထုတ် ပြုပြင်နိုင်ပါက လယ်ဧက (၁၅၀) ခန့် ထပ်မံ တိုးချဲ့နိုင်ရန် အလားအလာ ရှိသည်။ ထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်မည့် လယ် (၁၅၀) ဧကမှ ဒေါ်တဒါးကျေးရွာပိုင် မြေသာ ဖြစ်ပြီး ကျန်ဘေးရွာများမှ ပိုင်ဆိုင်မှုပါ ထည့်ပေါင်းပါ က လယ်မြေ (၁၅၀၀) ဧကခန့် တိုးချဲ့ နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

၁.၃.၂။ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ခါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ။
ခါတ်သတ္တု(ကျောက်၊ သဲ)	သင့်။	ခက်။
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	ကျီ၊ ယုန်၊ တောကြောင်၊ ကြက်တူရွေး၊ ချိုး။	ခက်။
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ။ မြင်းခွါရွက်၊ ထိကရုံး၊ လက် ပန်ခါး။	လွယ် (ရွာအနီးရနိုင်)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ် ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ တချို့ရွာပါး ဆေးဖက်ဝင်အပင်များကိုလည်း ရရှိနိုင်သေးသည်။ လက်ပံခါးသည် အသဲရောင် ရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေနိုင်သည်။ မြင်းခွါရွက်မျက်စိအားကောင်းစေသည်။ ထိကရုံး ကျောက် ကပ်ရောဂါ ပျောက်ကင်း စေနိုင် သည်။

၂။ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ ငါးနှင့် အပင်မျိုးစိတ်များမှာလည်း ထိန်းသိမ်းမှုနည်းပြီး ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု များသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ရှားပါးလာပြီး ရရှိရန်ခက်ခဲသည်။

၁.၄။ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း: အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်အနည်းဆုံး (၄) ဧက၊ ယာ ၁ ဧက	လယ် (၂-၄) ယာ ၁ ဧက	လယ် (၁-၂) ယာ ၁ ဧက	မရှိ။
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊ ကွန်ကရစ်ကာ၊ကွန်ကရစ်ခင်း	သွပ်မိုး၊ ဝါးထရံကာ၊ သဲပြားခင်း။	သက္ကယ်မိုး၊ ဝါးထရံ ကာ၊ သဲပြားခင်း။	သက်ကယ်မိုး၊ ဝါးထ ရံကာ၊ သဲပြားခင်း။
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်ကိုင်းရှည်စက်၊	ထယ်၊ ပေါက်ပြား၊ ခါး၊ ထွန်ခြစ်၊ တံဇဉ်။	ထယ်၊ ပေါက်ပြား၊ ခါး၊ ထွန်ခြစ်၊တံဇဉ်။	ပေါက်ပြား၊ ခါး၊ တံဇဉ်။
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	တီဗွီ၊ ဖုန်း ၁ လုံး၊ ခေါက်တီဗွီ၊ ရေဒီယို။	မရှိ။	မရှိ။	မရှိ။
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ တနှစ်ဝင်ငွေ	အနည်းဆုံး (၆) သိန်း။	၄ သိန်းမှ ၆ သိန်း။	၂ သိန်းမှ ၄ သိန်း	ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိ။
အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်	နွား ၂ ကောင်၊ ဝက် ၃ ကောင်၊ ကြက် ၅ ကောင်။	နွား ၂ ကောင်၊ ဝက် ၃ ကောင်၊ ကြက် ၃ ကောင်။	နွား ၁ ကောင်၊ ဝက်-၁၊ကြက် ၃–၅ ကောင်	ကြက်(၂)ကောင်
စုစုပေါင်း (၈၇) အိမ်	**၃ အိမ် (၃.၄%)**	**၃၀ အိမ် (၃၄.၅%)**	**၄၁ အိမ် (၄၇.၁%)**	**၁၃ အိမ် (၁၄.၉%)**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆုံးဖြတ်သော ဓနဥစ္စာအဆင့်အနေအထားအရ ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲဆုံးအိမ် ထောင်စုမှာ စုစုပေါင်း (၅၄) အိမ် (၆၂%) ရှိသဖြင့် အများစုမှာ ဆင်းရဲသားများဖြစ်ကြသည်။ ကျန် ၃၃ အိမ် (၃၈%) မှာ အဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ် တန်းစားမိသားစုများဖြစ်သည်။

၂။ ဓနဥစ္စာအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အရေးပါသည်ကို တွေ့ရသည်။

၃။ အဆင်ပြေသောမိသားစုများမှာ တလဝင်ငွေ သိန်း (၆) အထက်ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများမှာ ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိကြပါ။

၁.၅။ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁။ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်			
၃ လနှင့် ၅ လအထိ	၇၉	၉၀%	လယ်အနည်းငယ်သာရှိသဖြင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိကြ။
၆လမှ၁၂လအထိ	၈	၁၀%	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ တရွာလုံးစပါးစိုက်ကြသည်။ ဧကနည်းသဖြင့် ရရှိလာသော စပါးများကုန်ပါကဈေးမှ တစ်ရက်စာစီ ဝယ်စားကြရသည်။

၂။ လုပ်အားခ ပုံမှန်မရပါက လုပ်အားခကြိုရောင်းခြင်း၊ ချေးယူခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြရသည်။

၃။ အလုပ်ပုံမှန်မရှိပါက ထမင်းနပ်မှန်အောင်မစားနိုင်ခြင်း၊ ပြောင်းဖူးဖြင့် ရောချက်စားသုံးခြင်း၊ ပြောင်း၊ ဆန် ပြုတ်၊ ပြောင်းဖူး စသည် များကို စားသုံးခြင်း၊ တနပ်လျှော့စားခြင်းတို့ရှိသည်။

၁.၅.၂။ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁	၃	၄
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၂	၈	၁၀
အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် ၆		
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	၁၁		
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ	၅ (နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်သည်)		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ အသက်ကြီးပြီး ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်မည့် သားသမီးမရှိ၍ အခက်အခဲရှိသော အိမ်ထောင် (၄) စုရှိသည်။ မသန်စွမ်းမှာ (၈) ဦးဖြစ်ပြီး ဒုက္ခိတမှာ (၂) ဦးရှိသည်။

၂။ စီးပွါးရေးအဆင်မပြေသောကြောင့် နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ (၅) အိမ်ရှိသည်။

၁.၅.၃။ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
စီးပွားရေး			
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်။	
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်။	စိုက်ပျိုးမြေနှင်ရေတိုးချဲ့ရန်အလားအလာရှိသည်။
ကျန်းမာရေး			
၃	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်။	နှစ်စဉ် ၂ ယောက်လောက်ဖြစ်။
၄	တီဘီရောဂါ	နိမ့်။	ယခင်ကအဖြစ်များ။ ယခု နည်းလာသည်။
၅	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ		
လူမှုရေး			
၆	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ	
၈	ဓေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်။	
ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်			
၉	ရေကြီးခြင်း		
၁၀	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်။	၁၉၉၀၊ ၂၀၁၂ နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် မိုးခေါင်သည်။
၁၁	မုန်တိုင်း	မြင့်။	၂၀၀၉ ခုနှစ် စာသင်ကျောင်းအမိုးပျက်စီးသည်။
၁၂	ငလျင်	နိမ့်။	အနည်းအကျဉ်းပျက်စီးမှုရှိ။
၁၃	မီးဘေး	နိမ့်။	အနည်းငယ်ဖြစ်တတ်သည်။
၁၄	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	
၁၅	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်း မှု		
၁၆	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်။	တောင်ယာခုတ်၊ ထင်းခုတ်မှု များသည်။
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာမဖူလုံခြင်း၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ) မိုးခေါင်ခြင်း၊ မုန်တိုင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်စီးခြင့်နှင့်သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းတို့သည် ထိ ခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။

၂။ အများစုမှာ စပါးတသီးတည်းစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ခါတ်မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေးအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် အသက်မွေးမြူကြသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်း မြေဆီဩဇာခမ်း ခြောက်ခြင်းနှင့် သီးနှံအထွက်နှုံး အလွန်နည်းသဖြင့် အများစုမှာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိကြပါ။

၃။ ဆင်းရဲသားမိသားစုများ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်နိုင်မှု အခွင့်အလမ်း အလွန်နည်းသည်။ ပုံမှန်အလုပ်နှင့်ဝင်ငွေလည်း မရှိသောကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခက်အခဲရှိသည်။ ဒီမောဆိုးနှင့် နီးသဖြင့် ရရာအလုပ်ကို သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြ ရသည်။

၁.၅.၄။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်။	ပြင်ပသွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင် သူ နည်းသည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်။	မိသားစုဦးရေများပြီး စိုက်ပျိုးသီးနှံ ထုတ်လုပ်မှု နည်းသည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်။	အလုပ်၊ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိ။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျ ရောက်နိုင် သောဒေသ/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတို့တွင်နေထိုင်သူများ	လတ်။	မုန်တိုင်း၊ ငလျင်၊ မီးလောင်။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု		
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)		
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ(IDP)		
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ		
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်		
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်။	အလုပ်၊ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိ။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ		
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာတွင်နေသူများ	နိမ့်။	သစ်တောပဋိပက္ခဖြစ်။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေသူများ		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား		
၁၅	ဆေးစွဲသူများ		
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ		
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ		
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ		
၁၉	ကားသမား	နိမ့်။	ထိခိုက်မှုမရှိ။
၂၀	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ပညာအရည်အချင်းနည်းပါး၍ အလုပ်မရရှိသောလူငယ်များ၊ ကလေးများ၍အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ၊ လက်လုပ်လက်စားများ၊ စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေသူများ သည် ထိခိုက်လွယ်ကြသည်။

၂။ ဆည်ရေမလုံလောက်ခြင်းနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် လယ်စိုက်ဧက လျော့သွားလျှင် တောင်သူငယ် များ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနည်းပြီး စားဝတ်နေရေးခက်ခဲသည်။

၃။ လူငယ်များ အတတ်ပညာ အားနည်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။

၄။ ဒီမောဆိုးကားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့် ယဉ်တိုက်မှုများရှိပြီး ယဉ်အန္တရာယ် ရှိသည်။

၅။ ပြင်ပသို့သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူရှိပြီး ထိခိုက်နိုင်မှု ရှိသည်။

၆။ သောက်ရေသွယ်ယူခြင်းကိစ္စနှင့် သစ်တောပဋိပက္ခတခါတရံရှိသည်။

၂။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသော မူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၃	၇		၇	အုပ်ချုပ်ရေး	၅	၇
၂	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၁၅	၁၅	၃၀	သာရေး၊နာရေး၊လူမှုရေး	၄	၇
၃	ရပ်မိရပ်ဖ	၃	၇	၀	၇	ရပ်ရေး၊ရွာရေး သာရေး၊နာရေး၊ လူမှုရေး	၄	၇
၄	ရေရှရေးအဖွဲ့	၁/၂	၉	၀	၉	ရေရှိရေးလုပ်ငန်း	၄	၇
၅	လမ်းကော်မတီ	၂	၄	၃	၇	လမ်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး	၄	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(၆/၇/၈)
၆	မီးလင်းရေးကော်မတီ	၂	၇		၇	ကျေးရွာမီးလင်းရေး	၄	၇
၇	ကျေးရွာသစ်တောထိန်းအဖွဲ့	၂	၅	၀	၅	သစ်တောထိမ်းသိမ်းရေး	၄	၇

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့များ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာမှာငယ်သော်လည်း အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၇ ဖွဲ့ရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးကို ကျေး ရွာသူ/သားများ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

၂။ ၎င်းအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ အနက် ၆ ဖွဲ့သည် ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် မိမိတို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့များဖြစ်သဖြင့် ပြင်ပမှလာရောက်ဖွဲ့ပေးသော အဖွဲ့များထက် ပိုမို တောင့်တင်းပြီး လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု၊ တာဝန် ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ဦးဆောင်မှု၊ စည်းရုံးမှု၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ ရေရှည်တည်တံ့ မှု ပိုမို ကောင်းမွန်သည်။

၃။ ကျေးရွာရှိ ဖွံ့ဖြိုးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာတွင် အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်များမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ကောင်း သော် လည်း ကော်မတီကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်ရာတွင် ၎င်းတို့ကို ပါဝင်ခွင့်ရရှိမှု အားနည်းနေသေးသည်။

၄။ အဖွဲ့များအချင်းချင်းလည်း စုစည်းမှု မရှိပဲသီးခြားစီရပ်တည်နေကြသည်။

၂.၁.၂။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ ဖြိုးရေးအဖွဲ့	အစိုးရ။	ကုန်ထုတ်တံတား၊အုတ်ရေကန်ဆောက် ပေးသည်။
၂	သမဝါယမငွေ ချေးအဖွဲ့	အစိုးရ။	ငွေချေးလုပ်ငန်းလုပ်သည်။
၃	ဆည်မြောင်းဦးစီး ဌာန	အစိုးရ။	ဒေါ့တဒါးလှောင်ကန် ဆောက်လုပ်ပေး သည်။
၄	ဂရုဏာအဖွဲ့	၂	မူကြိုကျောင်းဆောက်ပေး၊ ရေရရှိရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ငွေစုငွေချေး၊ စိုက်/မွေးသင်တန်း။
၅	ကဲ မြန်မာအဖွဲ့	၂	ရေရရှိရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ငွေစုငွေချေး၊ စိုက်/မွေးသင်တန်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကရိယာများထောက်ပံ့ပေးသည်။။
၆	စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်	အစိုးရ။	စိုက်ပျိုးစရိတ်ငွေချေးပေးသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်)
(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုနေသော ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာသူ/သားများသည်အစိုးရဌာနအချို့နှင့်အစိုးရမဟုတ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ ကဲမြန်မာအဖွဲ့၊ ဂရုဏာအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။
၂။ ကဲမြန်မာအဖွဲသည် ရေရရှိရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ငွေစုငွေချေး၊ စိုက်/မွေး သင်တန်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကရိယာများထောက်ပံ့ပေးသည်။
၃။ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမအဖွဲ့မှ တောင်သူများ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးစရိတ်ကိုအတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ချေးပေးသည်။
၄။ ဂရုဏာအဖွဲ့မှ မူကြိုကျောင်းဆောက်ပေးခြင်း၊ ရေရရှိရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ငွေစုငွေချေး၊ စိုက်/မွေး သင်တန်းများကို ပံ့ပိုးပေးသည်။

၅။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှကုန်ထုတ်တံတား၊ သောက်ရေအတွက် အုတ်ရေကန်ဆောက်လုပ် ပေးသည်။

၂.၂။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

၂.၂.၁။ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့			မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၄၅	၅၁.၇%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ် တာထိ)	၃၉	၄၄.၈%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ် တာထိ)	၃	၃.၄%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက်(၅ ဟတ် တာနှင့် အထက်)			တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၈၇**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဥစ္စာအဆင့် ၃ နှင့် ၄ တွင်ရှိသော မိသားစုများမှာမြေယာမဲ့နှင့် ၅ ဧကအောက်တောင်သူငယ်များဖြစ်ပြီး ၈၄ ဦး(၉၆.၆%)ခန့်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်၄င်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ကျဗန်း စသဖြင့်နေ့စား လုပ်ငန်းများကို ပူးတွဲလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။

၂။ ၃ အိမ်ထောင်စု (၃.၄%) သာလျှင် လယ်နှင့်ယာကို ၅ ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်ကြ ပြီး ၎ လအထက် ဝမ်း စာဖူလုံကြသည်။

၃။ ပြေလည်နှင့်အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသူများသာ လယ်မြေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကရိယာများကိုပိုင်ဆိုင်ပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိသည်။

၂.၂.၁.၂။ အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်မြောင်း	အစိုးရ	၁၅၀ ဧက	မိုးရာသီတွင်သာမိုးစပါးစိုက်ပျိုးရန် ဆည်ရေ ရရှိနိုင်။ နွေရာသီတွင်ဧက အနည်းငယ်သာ စိုက် ရေရသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လယ်ဧက ၁၉၄ ဧက ရှိသည့်အနက် ဒေါ်တဒါးဆည်မှ လယ်ဧက (၁၅၀) ခန့် ကို မိုးရာသီတွင်သာ ရေရနိုင်သည်။ မိုးခေါင်သဖြင့် ဆည်ရေလုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် စပါးကို အချိန်မီစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။ နောက်ကျ စိုက်ပျိုးကြ ရသဖြင့် အထွက်နှုံးနည်းသည်။

၂။ ကျန်လယ် ၄၄ ဧကများမှာ ဆည်ရေမရပါ။ မိုးရေကိုသာ အားကိုးကြရသည်။

၂.၂.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း:

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး	၁၉၄	တင်း	၃၀	၃၅	၃၃	၇လပိုင်း-၁၁ လပိုင်း =၄လကြာ	မြင့်	နိမ့်	တခါတရံ ရှုံး။
ပြောင်း	၃၆	တင်း	၅	၁၀	၇	၇လပိုင်း -၁၁ လပိုင်း =၄လကြာ	မြင့်	နိမ့်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လယ်စပါး တစ်မျိုးတည်းကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး ဆည်ရေသောက်နှင့် ဆည်ရေ မရရှိသော နေရာများတွင် မိုးရေကိုအားကိုးစိုက်ပျိုးရသဖြင့် အချိန်မီစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။ မြေဆီလွှာလည်း ပျက်စီးနေသော ကြောင့် စပါးအထွက်နုန်းနည်းသည်။

၂။ စပါးနှင့် ပြောင်းကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေပဲအနည်းငယ်ကိုလည်း စိုက်ပျိုးသည်။ စပါးမှ ဒေသ မျိုးဖြစ်ပြီး ထွက် နှုံးနည်းသည်။ စပါး၊ငါးမွေးမြူရန် စိတ်ဝင်စားကြသည်။

၂.၂.၁.၄။ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား:	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်			
ရိတ်သိမ်းစက်			
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၉ စီး		၁၉ အိမ်မှ ၁၉ စီးပိုင်သည်။
ခွေလှေ့စက်			
ရေစုပ်စက်			
ခြေနင်းရေတင်စက်			
မျိုးစေ့ချစက်			

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
မြက်ရိတ်စက်			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ စိုက်ချိန်နောက်ကျပြီး အချိန်လုစိုက်ပျိုးကြရသောကြောင့် တောင်သူငယ်များသည် လက်တွန်းထွန်စက်နှင့် ခြွေလှေ့စက်တို့ကို ငှားရမ်းအသုံးပြုရသည်။ အရေးကြီးလိုအပ်ချိန်တွင် ငှါးမရကြပါ။

၂။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ မလုံလောက်ခြင်းနှင့် ငှါးရမ်းခ ကြီးမြင့်မှုကြောင့် တောင်သူငယ်များသည် အချိန်မီ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုံး လျော့နည်းကြသည်။

၂.၂.၁.၅။ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊သြဇာ)	ရှိ	ဧက ၁၅၀ ခန့် တိုးချဲ့ရန်ရှိသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	ရေလှောင်ကန်ကို ပြုပြင်ပါက ဧက ၁၅၀ ခန့် အကျိုးရှိနိုင်သည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	ရှိ	သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်ရန် ကောက်ရိုးပေါသည်။
သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	သုံးလေ့သုံးထမရှိ။ ဆေးအမျိုးအစားလည်းမသိ။
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	စိုက်ဘဏ်နှင့် သမမှ ထုတ်ချေးသော်လည်းအလုံအလောက်မရ။ အချိန်မီ မရကြပါ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	ဒီမောဆိုးဈေးမှ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးရုံးမှ တခါတရံ သင်တန်းပေးသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	ဒီမောဆိုး (၅) ရက်တဈေးသို့ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ကြ သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆည်ရေလုံလောက်ရရှိပါက လယ် ၁၅၀ ဧကခန့် တိုးချဲ့ရန် နေရာရှိသည်။

၂။ သဘာဝမြေဆွေး ပြုလုပ်ရန် ကောက်ရိုးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းပေါများစွာ ရှိသည်။

၃။ စိုက်ဘဏ်နှင့် သမဝါ ယမမှ ချေးငွေကို လုံလောက်သောပမာဏ ချေးပေးနိုင်မည်ဆို ပါ က သွင်းအားစုများ လုံလောက်စွာအသုံးပြုခြင်း၊ အချိန်မီသုံးစွဲနိုင်ခြင်းဖြင့်လည်းအထွက်နှုံး တိုးလာနိုင်ပါသည်။

၄။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများ လာနိုင်သည်။ ဒီမောဆိုးဈေးနှင့်လည်းနီးပြီး သွင်းအားစုများဝယ်ယူခြင်းနှင့် ထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရန် ဈေး ကွက် အလုံအလောက်ရှိသည်။ သီးနှံကို ဒီမောဆိုး (၅) ရက်တဈေးသို့ သွားရောက် ရောင်းကြရသည်။ အရေးပေါ်ငွေလိုအပ်ပါက ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများထံမှ ချေးယူကြရသည်။

၅။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးမှလည်း နည်းပညာများ၊ သင်တန်းများ တခါတရံ ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂.၂.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	မရှိ	
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စိုက်ဘဏ်နှင့်သမကိုသာအားကိုးနေရပြီးချေးငွေလုံလောက်မှုမရှိပါ ၊ အချိန်မီ ချေးငွေ မရ။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	စိုက်စရိတ်မလောက် လျှော့သုံးရ၊ အချိန်မီ မသုံးရ။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါး မှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်းသည်။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	မိုးရွာသွန်းမှု နောက်ကျ၊ လုံလောက်မှုမရှိ။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	နှစ်စဉ်မိုးခေါင်မှုများကြုံတွေ့ရ၊ စိုက်ရေ အလုံအလောက်မရ။
စိုက်ပျိုးရေသွင်းအားစုများအချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	စိုက်စရိတ်မတတ်နိုင်၊ အချိန်မီမသုံးနိုင်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	စပါးမြေတွင်းအောင်းပိုး၊ ဆစ်ပိုး၊ ကြွက်၊ ငမြှောင်တောင်ကျရောက်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	ရှိ	နည်းပညာအားနည်းသည်။ နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုမရရှိ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဒီမော့ဆိုး သွားရောက်နိုင်၊ ဈေးကောင်းမရကြပါ။
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်	ရှိ	စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေကို သီးနှံပေါ်ချိန် အမြန်ပြန်ဆပ်ရသဖြင့် ဈေးကောင်းရအောင် မစောင့်နိုင်ကြပါ။ ချေးငွေကိုလည်း လယ်ပုံစံ (၇) ရှိမှသာ ငွေချေးနိုင်သည်။ ချေးငွေပြန် ဆပ်မည့် စည်းကမ်းများမှာ တောင်သူများနှင့် ကိုက်ညီမှု အားနည်းသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မိုးစပါးတမျိုးတည်းကိုသာ စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးခေါင်၊ မိုးနောက်ကျပြီး ဆည်ရေမရပါကအချိန်မီ စိုက်ပျိုး နိုင်ခြင်း မရှိပါ။

၂။ စိုက်ချိန်နောက်ကျသဖြင့် စိုက်ပျိုးချိန်တွင် အချိန်လုစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် လုပ်သားအင်အားမလုံလောက်ခြင်း၊ စက်ကရိယာလုံလောက်မှု မရှိခြင်းတို့ ကြုံရသည်။

၃။ စိုက်ဘဏ်မှငွေချေးသော်လည်း ချေးငွေနောက်ကျခြင်းနှင့် လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကို အချိန်မီအသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ။ အလုံအလောက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

၄။ ဖျက်ပိုးရောဂါများ ပြင်းထန်ဆိုးရွားစွာကျရောက်မှုရှိပြီး ထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုး ရေး ဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

၂.၂.၂။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁။ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၆၈	၂၇၉ ကောင်။
မြင်း		
ကျွဲ	၂	၆ ကောင်။
ဝက်	၈၆	၂၀၂ ကောင်။
ကြက်	၈၆	၃၈၁ ကောင်။
ဘဲ		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၃	လယ်ထဲတွင် ငါးစပါးအနေဖြင့် တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ ၈၇ အိမ် (၁၀၀%) ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်တွဲဖက်လုပ်ကိုင် ကြသည်။

၂။ နွားမွေးမြူရေးကို အဓိကခိုင်းနွားအဖြစ်အသုံးပြုရန်နှင့် ကြက်၊ ဝက်နှင့် ငါးကို မိသားစုဝင်စွေရရန်အတွက် မွေးမြူကြသည်။ လက်ရှိဝက်မျိုးမှာ ဒေသမျိုးဖြစ်ပြီး တနှစ်ခန့် မွေးလျှင် (၅) ပိဿခန့်သာ ကြီးထွားမှုရှိသည်။

၃။ မွေးမြူရေးကို စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူလေ့ မရှိကြပါ။ အရင်းအနှီးနည်းခြင်း၊ နှစ်စဉ်ရာသီအလိုက် ရောဂါများကျရောက်ပါကထိရောက်စွာကာကွယ်နိမ်နှင်းနိုင်မရှိ၊လုံလောက်သော နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရနိုင်ကြသဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုများစွာရှိသည်။

၄။ ကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်ရောင်းချရန်လည်း ရောင်းချခွင့်လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲခြင်းနှင့်လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ် ခံရခြင်းတို့ကြောင့် စီးပွါးဖြစ်တိုးချဲ့ရောင်းချနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

၅။ အစိုးရဌာနနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီရန် မလွယ်ကူသေးပါ။ ကာကွယ်ကုသမှု အလေ့အကျင့်နှင့် အစီအစဉ်မရှိခြင်း။

၂.၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	၃ မိုင်ဝေးသောနေရာတွင် သွားကျောင်းကြရသည်။
ရေရရှိမှု	ဒေါ်တဒါးရေလှောင်ကန်နှင့် စိမ့်စမ်းရေတွင်းများမှ ရရှိသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသမျိုးကိုသာမွေးမြူကြသည်။မျိုးကောင်းမျိုးသန့်လက်လှမ်းမမီကြပါ။
ချေးငွေ	သီးခြားချေးငွေမရှိပါ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အစားအစာကို စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်စာမှရရှိပြီး ဆေးဝါးကို ဒီမောဆိုးမှ ဝယ်ယူနိုင်သည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ကဲမြန်မာမှ မွေးမြူရေးသင်တန်းနှင့်ဆေးအိတ်ပေးသည်။ ယခင်ကရွာမှာကုသသည်။ ယခု မကုသနိုင်တော့ပါ။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	အခြားရွာများမှ ဝက်ကို အကောင်လိုက်လာဝယ်သည်။ ရွာထဲတွင် ဝက်တစ်ပိသ စပါး ၁၂ ပြည်နှင့် လဲလှယ်ကြသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရန်နေရာရှိ။ စီးပွါးဖြစ်မွေးရန် နေရာမရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာနှင့်လယ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်လွတ်ကျောင်းနိုင်ပြီး လယ်စပါးမှ ရရှိသော ကောက်ရိုးများနှင့်အစာစိမ်းများပေါများသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရန်အိမ်ခြံဝင်းရှိသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့် မရှိသော်လည်း ၃ မိုင်ဝေး သောနေရာတွင် လွှတ်ကျောင်းရန် နေရာများရှိပါသည်။ ကောက်ရိုးများလည်းအလွန်ပေါပါသည်။

၂။ ဈေးကွက်နှင့် နီးသည်။ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး အလုံအလောက်ရှိသည်။

၃။ သွင်းအားစုနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်း ဒေသအတွင်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

၄။ ဒေသမျိုး ကြက်၊ဝက်ကိုသာ မွေးမြူကြသည်။

၅။ ကဲမြန်မာမှ မွေးမြူရေးသင်တန်းနှင့်ဆေးအိတ်ပေးသည်။ ယခင်ကရွာမှာကုသသည်။

၆။ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။

၂.၂.၂.၃။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	မွေးမြူရေး သီးသန့် ချေးငွေ မရှိကြပါ။ ငွေချေးရာတွင် ရွာအတွင်းမှ အတိုးကြီးဖြင့် ချေးယူရသည်။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	မွေးမြူရေးသီးသန့်ချေးငွေမရှိ။ ပြင်ပမှချေးငွေ အတိုးနှုန်းများသည်။ အလွယ်တကူမရရှိ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ကြက်နာရောဂါနှစ်စဉ်ဖြစ်ပွါးလေ့ရှိသည်။ ထိရောက်စွာကုသနိုင်ခြင်းမရှိ။ ဝက်နားရွက်ပြာ၊ ပေါင်ပုပ်လက်ပုပ်၊ ခွါနာလျှာနာဖြစ်လေ့ရှိသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ငွေအရင်းအနှီးနည်းသောကြောင့် အချိန်မီ၊ လုံလောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကာကွယ်ကု သမှု မရကြပါ။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	ဝက်ကို အကောင်လိုက်ရောင်းကြသည်။ အသားကို ဆန်/စပါး နှင့် လဲကြသည်။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမှီမှု	မွေးမြူကုသ ဗဟုသုတအားနည်းသည်။
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	
အခြား	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မွေးမြူကုသရေး ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုမရှိ။ တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ကုသရေး နည်းပညာဝန်ဆောင် မှုများ မရရှိ ၍ ဆုံးရှုံးမှုများရှိပါသည်။

၂။ အထွက်ကောင်းမြိုးကောင်းမြိုးသန့်များ မွေးမြူရန် အဆက်အသွယ်မရှိ။ လက်လှမ်းမမီကြပါ။

၃။ မွေးမြူရေးတိုးချဲ့မွေးမြူရန် ချေးငွေနှင့် ထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုလည်း မရှိသေးပါ။

၄။ မိမိခြံထွက် တိရစ္ဆာန်များအား လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ။ သားသတ်လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲသည်။ လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှု ခံကြရသည်။

၂.၂.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၃	၁		လက်သမား ၂ ဦး၊ ပန်းရံ ၂ ဦး။ ၎င်း ၄ ဦး အနက် ခေါင်းဆောင် ၃ ဦး၊ နောက်လိုက် ၁ ဦး။
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအ တွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သ မား အရေ အတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ် ရေး	၄			အိမ်ဆိုင်အသေးဖြစ်သည်။
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ် ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၄			ထော်လာဂျီမောင်းသည်။
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှား ရမ်း ခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်း များ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး		၃		ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ။
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြား ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင် များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်း များမှအပ)		၅		နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက် အလုပ် လုပ်ကိုင်သူ။
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူ များ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	**၁၁**	**၉**		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာတွင် စီးပွါးရေးလုပ်ငန်း (၁၁) ခုရှိသည်။ လက်သမားပန်းရံ ၃ ဦး၊ အိမ်ဈေးဆိုင် ၄ ခု၊ ထော်လာဂျီ မောင်းသူ ၄ ဦး၊ ဖြစ်သည်။

၂။ ဝန်ထမ်းနှင့် အလုပ်သမားလုပ်ကိုင်သူ (၉) ဦးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ လက်သမားပန်းရံ ၁ ဦးနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်း ၃ ဦးနှင့် နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ ၅ ဦး ရှိသည်။

၂.၂.၃.၂။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
လူနှင့် လုပ်အားရှိသည်။	ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ။အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ။ အဆက်အသွယ်မရှိ။ အသက်မွေး ဝမ်းကျမ်းကျင်မှုမရှိ။
ပန်းရံ၊ လက်သမား ကျွမ်းကျင်သင်တန်းများအပါအဝင်အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ စိတ်ဝင်စား ကြသည်။	သင်တန်းတက်ရောက်ရန် အရင်းအနှီးနှင့် အဆက်အသွယ်မရှိ။
ပန်းရံ၊ လက်သမား ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှိသည်။	ပုံမှန်အလုပ်မရှိ။ ပစ္စည်းကရိယာ ပြည့်စုံမှု မရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာတွင် လုပ်အားများစွာရှိပြီး ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိ။ အရင်းအနှီးမရှိ။ အသက် မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင် မှုမရှိ။ အဆက်အသွယ်မရှိ။

၂။ ဈေးကွက်နှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုအသင့်အတင့်ကောင်းသော်လည်း သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှုအားနည်းသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် အဆက်အသွယ်အားနည်းသည်။

၃။ လက်သမား၊ ပန်းရံ စသည် လက်ရှိကျွမ်းကျင်မှုများရှိသော်လည်း အရင်းအနှီးနည်းသည်။ ကျွမ်းကျင်မှု လိုအပ် သေးသည်။

၂.၃။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ဒီမောဆိုးဈေး-၄ မိုင်	လွိုင်ကော်ဈေး - ၁၅ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ထော်လာဂျီ။	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ။
ကုန်စည်အမျိုးအစား နှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	ပြောင်းဖူး၊ ခေါင်ရည်၊ မြေ ပဲ၊ စပါး။	ကုန်မျိုးစုံ။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး၊ကွန်ကရစ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ	ကောင်းမွန်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

ဒီမောဆိုးဈေးနေ့ တနင်္လာ၊ ဗုဒ္ဓဟူးနှင့် စနေနေ့ဈေးဖွင့်သည်။ စပါးကို ကျုံတော၊ ဒီမောဆိုး

ဆန်စက်သို့ သွားရောင်းရသည်။ ဒီဖိုးကလိုးဆန်စက်သွားရောင်းပါက ဈေးနှိမ်သည်။ အရေးပေါ် ငွေလိုအပ်ပါက ငွေချေးပြီး ဈေးနေ့တွင် ပြန်ဆပ်ရသည်။

၂.၄။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ဘဏ်)	ချေးငွေ (၁ ဧက မှ - ၁၀ ဧက ထိ)	၆လကြာ	၄၅ ပြား	လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုပုံစံ (၇)	လိုသလောက်မရ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ် ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	သမချေးငွေ	၆ လ	၁.၅ ကျပ်	မလို။	မရှိ။
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	မည်သူမဆိုငွေချေးနိုင်။	၃ လ	၃ ကျပ်	မလို။	လိုတဲ့အချိန် လိုသ လောက် မရနိုင်။
ငွေချေးပေးသူ အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	ပုံမှန်မရှိ	၅%	မလို	လိုတဲ့အချိန်လိုသလောက်မရနိုင်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေအချိန်မီမရ၊ လုံလောက်မှုမရှိ။ မိုးစပါးအတွက်သာ ထုတ်ချေးပြီး လယ်တဧက တစ်သိန်းနှုံးနှင့် အများဆုံး ၁၀ ဧကအထိသာ ချေးငွေရသည်။ ချေးငွေကာလမှာ ၆ လဖြစ်သည်။

၂။ အပေါင်ဆိုင်မှ ချေးငွေကို အတိုးကြီးပေးချေးယူ စိုက်ပျိုးပြီးမှသာ စိုက်ဘဏ် ချေးငွေကိုရကြသည်။

၃။ သီးနှံများစိုက်ပျိုးချိန်တွင် မိတ်ဆွေများထံမှ အတိုး(၅–၁၀%) ဖြင့် ငွေချေးရသည်။ မိတ်ဆွေထံမှ ချေးယူ ပါ က အတိုးနှုံးများပြီ လိုသလောက်ချေးယူနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

၄။ ဒီမောဆိုးရှိ အပေါင်ဆိုင်၊ ပွဲစား၊ ပွဲရုံ စသည်တို့မှငွေချေးငှားပါ က အပေါင်ခံပစ္စည်း ရှိမှသာ ငွေချေး နိုင် ကြ ပြီး ချေးငွေကာလမှာ ၃ လတကြိမ် သက်တမ်းပြန်တိုးရသည်။

၂.၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်း အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက် အခဲများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက် အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	ရှိ	မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုများသည်။ မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်းမှုမရှိ။ လေ့ခါး ထစ်ဖေါ်ရန် အခက်အခဲရှိ။ မတ်စောက်သည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ	ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး ထိန်းသိမ်းမှု မရှိကြပါ။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ	ပိုးသတ်ဆေးအလွန်အကျွံသုံးစွဲကြသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	မိုးရေအဓိကအားကိုးကြရသည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် မိုးခေါင်၊ မိုးရွာသွန်းမှု နောက်ကျပါက ရာသီမီစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။
ငါးမျိုးကွဲများ		
အခြားတိရိစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ	ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး ထိန်းသိမ်းမှု မရှိကြပါ။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲ. မှု	ရှိ	စနစ်တကျစွန့်ပစ်မှုမရှိ။ တနှစ်လျင်(၂) ကြိမ် သန့်ရှင်းရေးလုပ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုများစွာ အားနည်းပြီးရှားပါးမှုဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။

၂။ ငါးမျိုးများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးများ တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသည်။ ၄င်းမျိုးများ မျိုးမသုဉ်းအောင် ကာ ကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး အစီအမံများ မရှိသေးပါ။

၃။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုလည်း မရှိကြပါ။

၄။ ပိုးသတ်ဆေးဗူးခွံများကိုလည်း စနစ်တကျ စွန့်ပစ်သည့် အလေ့အထလည်းမရှိပါ။

၅။ သစ်တောများလည်းထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေထွက်များလည်း တ ဖြည်း ဖြည်း ခမ်းခြောက်လာသည်။

၂.၅.၂။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း			
မီးဘေး	လတ်	တခါတရံဖြစ်တတ်သည်။ တောမီး၊ အိမ်မီး	မီးတားလမ်းပြုလုပ်ခြင်း၊မီးကင်းစောင့်၊ မီးစစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်သည်။
မုန်တိုင်း	နည်း	၂၀၀၉ တွင် ကျရောက်ခဲ့ဘူးသည်။	ရေဒီယိုနားထောင်သည်။
ငလျင်	နည်း	တခါတရံလှုပ်တတ်သည်။	မရှိ။
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	နှစ်တိုင်းကဲ့သို့ မိုးခေါင်သည်။	သစ်တောထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သစ်တောစိုက်ခြင်း၊ နှစ်ရှည်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း။
အအေးလှိုင်း			
ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှု	နည်း	တိရိစ္ဆာစည်းကမ်းမဲ့ မွေးမြူခြင်း ကြောင့် အချင်းချင်းနားလည်မှု လွဲ တတ်သည်။	ရပ်မိရပ်ဖများမှ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးသည်။ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ပေး သည်။
တိရိစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	များ	ကြက်နာ၊ဝက်နာကျ၊ နွားရောဂါ ခွါနာလျှာနာ နှစ်စဉ်ဖြစ်တတ် သည်။	တိ-ကု နှင့် ကုသမှု ခံယူရသည်။ ကြိုတင်ကာကွယ် ဆေးထိုးပေးလေ့ မရှိ။
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ရာသီဖျား။	ကိုယ်တိုင် ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ မိုးခေါင်မှုမှာ ကျေးရွာအတွက် ထိခိုက်လေ့ရှိသော သဘာဝဘေးအတန္တရာယ်ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းကြောင့် ထိ ခိုက်မှု အန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ မရှိသေးပါ။

၂။ တခါတရံ တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ ဆိုးဝါးစွာ ကျရောက် ဆုံးရှုံးလေ့ရှိသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း အလေ့ အထမရှိ။

၃။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါကျရောက်မှုများသော်လည်း ကိုယ်တိုင် ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်နေထိုင်ကြ ရသည်။

၂.၆။ ပညာရေး

၂.၆.၁။ ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၉နှစ်နှင့်အထက်၊ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၄၃	၅၈	၁၀၁	၂၅.၂%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၇	၁၀	၁၇	၄.၂%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၄၀	၂၁	၆၁	၁၅.၂%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၆၁	၅၄	၁၁၅	၂၈.၇%
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၃	၂၈	၄၁	၁၀.၂%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၁၉	၃၆	၅၅	၁၃.၇%
တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူများ	၄	၇	၁၁	၂.၇%
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း (၂၇)	၁၈၇	၂၁၄	၄၀၁	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ၊ စာရေးစာဖတ်တတ်သူများပြီး ဘွဲ့ရပညာတတ်သူ နည်းသည်။ အကြောင်းမှာကျေးရွာတွင် မူလတန်းအထိစာသင်ကျောင်းရှိသော်လည်း မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့်ကျောင်း ဆက် မထားနိုင်ကြပါ။

၂.၆.၂။ ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၂၆	၄၅	၇၁	၁၆၅.၁%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၀	၂၁	၄၁	၇၃.၂%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၁	၇	၈	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၄	၇	၁၁	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မူလတန်းတွင် အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားအရ ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျေးရွာကလေး ဦးရေထက် ပိုများနေရ ခြင်းမှာ အချို့ကလေးများမှာ ၅ နှစ်ကျော်မှ ကျောင်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။

၂။ အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားအရ အလယ်တန်း ကျောင်းသားဦးရေ လျော့နည်းနေရခြင်းမှာ လည်း ကျောင်းသားများ အသက်ကြီးမှ ကျောင်းနေရခြင်းနှင့် မိဘများဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

၃။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဦးရေ သိသိသာသာ လျော့နည်းရခြင်းမှာ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကို တီးဖိုကလိုကျေးရွာနှင့် အချို့မှာ ဒီမောဆိုးသို့ သွားရောက်တက်ကြသည်။

၂.၆.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကျေးရွာတွင်ရှိ ၄၀၀ ပေ။	ဒီဖိုးကလို ၁.၆ ကီလိုမီတာ။
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	ခြေလျင်
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	(၁၀၀ - ၂၆ - ၁၂) ပေ	
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်ခင်း၊ အုတ်ကာ	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။	
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား ၅ မ ၂ ပေါင်း ၇	မ ၃ ကျား ၄ ပေါင်း ၇

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျောင်းသား (၇၁) ဦး၊ စားပွဲ (၄) လုံးကောင်း၊ (၂) လုံးမကောင်း၊ ကုလားထိုင်(၅) လုံးကောင်း၊ စာရေးခုံ (၃၂) ခုံကောင်း၊ ထိုင်ခုံ (၃၂) စုံကောင်း၊ စာရေးခုံမြင့် (၄) စုံကောင်း၊ ထိုင်ခုံမြင့် (၄) စုံကောင်း၊ စာရေးခုံမြင့် (၂) ခုံမကောင်း၊ ထိုင်ခုံမြင့် (၂) စုံမကောင်း၊ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ မကောင်းသောကြောင့် ပြုပြင်ရန် လိုအပ်သည်။

၂.၆.၄။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၅ ဦး၊ လုံလောက်မှုရှိ
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၅/၇၁= ၁/၁၄
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်မှုရှိသည်။ အစိုးရမှထောက်ပံ့ပေးသည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	တလတခါ ပညာရေးနှင့်ပါတ်သက်၍ ဆွေးနွေးသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆရာ၊ဆရာမဦးရေ လုံလောက်မှု ရှိသည်။

၂။ ပညာရေးနှင့်ပါတ်သက်၍ အခက်အခဲ သိသိသာသာမရှိပါ။

၂.၇။ ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

၂.၇.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၁. ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက	၂.တုတ်ကွေး	၃. ငှက်ဖျား	၄.ထိခိုက်ရှနာ
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင်ရေမှ ထုံးဓါတ်များသောကြောင့် ကျောက်ကပ်ရောဂါအဖြစ်များသည်။ ရေကိုကျို ချက်သောက်ကြသည်။

၂.၇.၂။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ် သက်သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာ ရေး ဌာန	၁ မိုင်ဝေး သည်။	လုံလောက်မှု မရှိ	သားဖွားဆရာမ ( ) ဦး ကြီးကြပ်-၁ ( ) ဦး	မလုံလောက်	တခါတရံ လွိုင်ကော် သို့ သွား ရောက်ကုသ မှုခံယူရ သည်။
ဆေးရုံ	ဒီမောဆိုး ၄ မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန် ( ) ဦး သူနာပြု - ( ) အခြား - ( )	လုံလောက်	
ဆေးဆိုင်	လွိုင်ကော် (၁၅) မိုင်	ရှိ	မိုးဗြဲနှင့်လွိုက် ကော်မြို့များတွင် သာဆေးဝါးကျွမ်း ကျင်သူရှိသည်။	ရှိ။	၁၅မိုင်ဝေး သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာ သားဖွါးဆရာမ မရှိ။ ၁ မိုင်အကွာအဝေး ဒီဖိုးကလို့ကျေးရွာဆေးခန်းတွင် နေပြီး တပါတ်၊ နှစ်ပါတ် တကြိမ် လာ သည်။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက ဒီမောဆိုးသို့ သွားကြသည်။

၂.၇.၃။ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၁	ကောင်း	Â	Â	Â	
အဝိစိတွင်း						
အဝိစိတွင်း၊ စက်တွင်းကန်						
မြစ်/ချောင်း	၂	ကောင်း		Â	Â	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	၁	ကောင်း	Â	Â	Â	
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	၃	ကောင်း	Â	Â	Â	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ရေတွင်း ၁၁ တွင်း၊ မိုးရေသိုလှောင်ကန် ၁ ခု၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း ၃ ခုရှိသော်လည်း သောက်ရေ လုံလောက်မှုမရှိပါ။

၂.၇.၄။ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၇	ကဲမြန်မာနှင့် ကဲယားဖူးမှ ထောက်ပံ့ပေးသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၅၈	ပျက်စီးအိမ်သာများ ပြန်မလဲနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။
တောထိုင်	၂	အိမ်သာ မဆောင်နိုင်ကြပါ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကဲမြန်မာမှ ယင်လုံအိမ်သာ ပံ့ပိုးပေးထားသော်လည်း အများစုမှာပျက်စီးပြီး ပြန်လည် ထိန်းသိမ်းနိုင်မှု မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့် ယင်လုံအိမ်သာ ဆက်လက်သုံးစွဲနေသူမှာ ၂၇ အိမ်သာ

ရှိပြီးကျင်းအိမ်သာသုံးစွဲသူ ၅၈ အိမ်နှင့်တောထိုင် ၂ အိမ်ရှိသည်။ သန့်ရှင်းမှုနည်းနေသေးသည်။

၂.၈။ လမ်းတံတား အခြေအနေ

၂.၈.၁။ ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတား တည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည် ဆောက်ခဲ့ သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၃	ဆိုး	၁၉၄၀		Â	၁.၀၀ ပေ
ချဉ်းကပ်လမ်း	၂	ကောင်း	၂၀၁၃		Â	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ရွာတွင်းအဝင်လမ်းကို ကျောက်ချောလမ်း ပြုပြင်ပြီးသော်လည်း ရွာအတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းသာ ဖြစ်နေ သဖြင့် ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ပြီး မိုးတွင်းအခါ သွားလာမှု ခက်ခဲသည်။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား တံတား ကြိုးတံတား ရေပြွန်		၄ ခုကောင်း ၆ ခုဆိုး			Â

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ တံတား (၆) စင်းပျက်စီးနေပြီး ပြုပြင်နိုင်ပါက ၈က (၁၅၀) အတွက် အကျိုးရှိမည်။

၂။ တံတားနှင့် ဝေးသောလယ်များမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များ သယ်ယူရာတွင် ဝေးလံသော ကြောင့်ကုန်ကျစရိတ် များပြီး အခက်အခဲရှိသည်။

၃။ ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ဆောက်သော တံတားမှာ သစ်သားတံတား ဖြစ်သော ကြောင့် ခိုင်ခန့်မှု မရှိ ပါ ။ မကြာခဏ ပြုပြင်ကြရသည်။

၂.၈.၂။ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				
၁ “ လှေ၊သမ္ဘာန်		၂ - မော်တော်	၃ - သဘော်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂.၈.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	ဆိုင် ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ထရပ်ကား	မြင်း လှည်း
အရေအတွက်			၃၆		၆		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆိုင်ကယ်မှာ မိသားစုကိုယ်ပိုင်သုံးပြီး ထော်လာကျီ (၆) စင်းမှာ ကျေးရွာနှင့် ဒီမောဆိုးသို့ သွားလာကြသည်။

၂။ ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူရာတွင်သာ ထော်လာကျီကို ငှါးရမ်းအသုံးပြုကြရသည်။

၂.၉။ လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ၊မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း ဆိုလာစနစ်	၅၂	သင့်။	မိုးရာသီတွင် အခက်အခဲ ရှိသည်။
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ် ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင် လေစွမ်းအင် ဧဝံလောင်စာ (ဖယောင်းတိုင်)	၃၅	ညံ့။	မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆိုလာသုံးစွဲသူ ၅၂ အိမ်ရှိပြီး မိုးရာသီတွင် အခက်အခဲရှိသည်။
၂။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး လက်လှမ်းမီခြင်း မရှိသေးပါ။
၃။ ဖယောင်းတိုင်မီးသုံးစွဲသူ ၃၅ အိမ်ထောင်ရှိပြီး မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိသည်။

၂.၁၀။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေ အတွက်	၆၁	၇	၁၂ (ခေါက်တီဗွီ)		မရှိ။	မရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၆၁) လုံး၊ ရေဒီယို (၇) လုံး၊ ရုပ်မြင်သံကြား (၁၂) လုံးရှိသည်။
၂။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုများ ဖုန်းသုံးနိုင်ပြီး ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်။ လူငယ်များ အင်တာနက် လက်လှမ်းမှီသည်။ သို့သော် ဖုန်းလိုင်းသိမ်မမိပါ။

၂.၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	အိမ်တိုင်းလိုလို တီဗွီ၊ ဗွီဒီယိုရှိသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျောင်းအားကစားကွင်းရှိသည်။ ကျေးရွာအားကစားကွင်း သီး ခြားမရှိပါ။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	လူငယ်အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားများ ရိုးရာကို ထိန်းသိမ်းကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ဖုန်းဖြင့် ဗိုက်ဖာ၊ ဖေ့စ်ဘုတ်၊ သတင်းဖတ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-ဧ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ လူငယ်များသည် ဘာသာရေးပွဲများ၌ တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်။ သတင်းရရှိမှု၊ ရယူမှု အားနည်းသည်။

၂။ ရိုးရာအကနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကို အမြတ်တနိုးထိန်းသိမ်းကြသည်။ ရိုးရာပွဲတော်များ၊ ကယား နှစ်သစ်ကူး ဒီးကူပွဲများ၊ တံခွန်တိုင်ပွဲ၊ ငှက်လိုက်ပွဲများကို နှစ်စဉ် လအလိုက် ကျင်းပလေ့ ရှိကြသည်။

၂.၁၂။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

၂.၁၂.၁။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦး များအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေး network၊ အများသုံး တယ်လီဖုန်း
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံ စသည်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲ ရေး ကော်မတီ၊
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ၊ ရဲစခန်းမှ လုံခြုံရေး အကူအညီများ ရရှိမှု

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ဆက်သွယ်ရေးတိုင်နှင့် နီးသောကြောင့် ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးလိုင်းကောင်းသည်။

၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအနေနှင့် မီးချိတ်၊ မီးယပ်များအိမ်တိုင်းတွင် ထားကြ သည်။ လိုက်လံစစ်ဆေးခြင်းများပြုလုပ်သည်။ ပြည့်စုံမှုမရှိပါက ဒဏ်ငွေကောက် ခံခြင်းပြု လုပ်ကြသည်။

၂.၁၂.၂။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၇-၈ ရက်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာ၏ ရိုးရာဓလေ့စည်းကမ်းများအရ ကြီးကြီးမားမားမှုခင်းတခါမှ မဖြစ်ဘူးပါ။ သစ်တော ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အခြားရွာနှင့် အနည်းအကျဉ်းပြဿနာရှိဖူးသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသား အရင်း အမြစ် • အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေ များပြားခြင်း။ • လူကြီး၊လူငယ်များ စုပေါင်း လက်တွဲ ဆောင်ရွက် လေ့ရှိခြင်း။ • ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထား ရှိခြင်း	• ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစု ပေါင်းမှာ ကျား (၁၅၈) ဦးနှင့် မ (၁၆၀) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၁၈) ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ ၏ (၆၄.၂%) ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အလယ်တန်းတက်ရောက်သင် ကြား နေသူ (၄၁) ဦး၊ အထက် တန်း ပညာ တက်ရောက် သင်ကြား နေသူ (၈) ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက် နေသူ (၁၁) ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ (၅၅) ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေ များပြားလာသောကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင်ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များရှိနေ ပါ သည်။ • လူငယ်များအား ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာ သင်တန်း များ ထိရောက်စွာ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်ပါ က ကျေးရွာ၏ လူအရင်းအမြစ်တိုးတက် မှုနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ ရှိနေပါ သည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာ၏အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိ နှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထ ကောင်းများကလည်း အနာဂတ် ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။ • ကျေးရွာတွင် လက်ရှိ လူမှုရေးအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ရှိနေပြီး မိမိတို့ကျေးရွာအတွက် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု အပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ လည်းအားရဖွယ်ဖြစ် ပါသည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး • သီးနှံအထွက်တိုးစေသော အခြေအနေ ကောင်းများ	• ကျေးရွာ တွင် လယ် ၁၉၄ ဧကရှိပြီးမြေဩာ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်။ ၁၅၀ ဧကခန့်မှာ ဒေါ်တဒါးဆည်ရေရရှိပြီး မိုးစပါး စိုက်ပျိုးကြသည်။ ၄၄ ဧကမှာ မိုးကောင်းသောက်လယ်ဖြစ်သည်။ • မိုးစပါးအတွက် စိုက်ဘဏ်မှ တဧက တစ်သိန်းနှုံးနှင့် အများဆုံး ၁၀ ဧက အထိ ထုတ်ချေးပေးသည်။ • ဒီမောဆိုးနှင့် နီးပြီး ဈေးကွက်အလုံအလောက်ရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေးအသင့်အတင့်ကောင်းသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်နှင့် သွင်းအား စုများ ကို အလွယ်တကူရောင်းနိုင်၊ဝယ်နိုင်သည်။ • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ကုမ္ပဏီများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များထံမှ ရရှိနိုင်သည်။ • စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဝယ် ယူနိုင်သည်။ • လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများကို အရစ်ကျရောင်းချသော ကုမ္ပဏီများလည်း ဒေသအတွင်းရှိသည်။ • ဟင်းသီး/ရွက်များစိုက်ပျိုးပြီး အလွယ်တကူ ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးတိုးတက်ထုတ်လုပ်ရန် အခြေအနေကောင်းများ	• မွေးမြူရန် မြေနေရာ အခက်အခဲမရှိခြင်း၊ အစားအစာများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်စျေးကွက်ကောင်းခြင်း။ မွေးမြူရေးသုံး ပစ္စည်း၊ ထွက်ကုန်များ သယ်ယူရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့် အတင့် ကောင်းမွန်ခြင်းစသည်တို့ကြောင့် ကြက်၊ ဝက်မွေးမြူရေးသည်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်နေပါသည်။ • ထို့အပြင် ဒီမောဆိုးနှင့်နီးကပ်စွာတည်ရှိခြင်းကြောင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာ များအတွက် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သောမွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေး ဦးစီးဌာနှင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ်ရယူနိုင်ခြင်းကြောင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူ ရန် သင့်တော်သောကျေးရွာတစ်ရွာလည်းဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင် ငွေရ လုပ် ငန်းများ • ဝင်ငွေတိုး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ တိုးတက်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ဒီမောဆိုးမြို့စျေးကွက်နှင့် (၄) မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးသဖြင့် စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ ရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစု များအတွက် ကုန်ကြမ်းအား တိုက်ရိုက် ရောင်းချခြင်း မပြုပဲ ကုန်ချောများ ပြုလုပ်ရောင်း ချခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ ပေါများစွာထွက်ရှိနေခြင်းကလည်း ကုန်ချောထုတ် လုပ်ငန်းများ၊အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။ မိမိတို့ ဒေသတွင်းပင် လုပ်ကိုင်လိုစိတ် ရှိကြသည့် လူငယ်များ ရှိနေခြင်း ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအ တွက် အင်အား တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ • ထို့အပြင် ကျေးရွာသည် လွိုင်ကော်မြို့နှင့် နီးကပ်နေသည် သာမကဆိုင် ကယ်ပြုပြင်ခြင်းနှင့် လက်သမား၊ ပန်းရံကဲ့သို ကျွမ်းကျင်မှုများ ရှိသည့် အ တွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• စပါးစိုက်ပျိုးသည့်တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမမှ ထုတ်ချေးငွေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းချေးငွေများရှိ၍ အရင်းအနှီးအခက်အခဲကို အတန်အသင့် ပြေလည်စေပါသည်။
ပညာရေး • ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသော အခြေအ နေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်း ရှိခြင်းကြောင့် မူလတန်းအဆင့်တတ်မြောက်သူ ဦးရေများပြားလာခြင်းနှင့် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကို ဒီမောဆိုးနှင့် တက္ကသိုလ်ကို လွိုင်ကော်စသည့် အဆင့်မြင့် ပညာရပ်များကို ၁၅ မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးသည့် လွိုင်ကော်မြို့တွင် သွားရောက် သင်ယူနိုင်ခြင်းတို့သည် ကျေးရွာ၏ ပညာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေးအတွက် အလားအလာကောင်းများဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။
ကျန်းမာ ရေး • ကျန်းမာရေးတိုးတက်စေသော အခြေအနေ ကောင်းများ	• ဒီမောဆိုးနှင့်နီးပြီး အရေးပေါ်နှင့် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရရှိနေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေသည်။ • ကျန်းမာရေးအကူအညီနှင့်ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများရှိသည်။
ရေ အရင်းအ မြစ်	• ကျေးရွာတွင် လက်ရှိရေတွင်း (၁၁) တွင်း၊ မိုးရေသိုလှောင်ကန် (၁)

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
• သောက်ရေရရှိနိုင်သော အခြေအနေကောင်း များ	ကန်ရှိ ပြီး သောက်ရေလုံလောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။
လမ်း၊ တံတား • ကျေးရွာလမ်း၊တံတားများ တိုးတက်ကောင်း မွန်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ၊ ရွာချင်းဆက်လမ်းများနှင့် တံတားသည် ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်သည့် အခြေအနေရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာသူ ရွာသားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စများ အတွက် ချိန်ခါမရွေး သွားလာအသုံးပြု နိုင်ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုး ရေးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား ရာတွင်လမ်း/တံတားများအတွက် ငွေးကြေးများကို သုံးစွဲစရာမရှိ၍ အခြား သောကဏ္ဍများ ဖွံ့ဖြိုးလာ စေရန် အသုံးပြု နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • လူငယ် ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေ သော အခြေ အနေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေး ရွာ၏ သာရေးနာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင်ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာ လူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်းဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အား ပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင် စုများ သည် ဆွေမျိုးမကင်း ကြသူများနှင့် နှစ်ရှည်လများ အတူတကွ နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီး မားမားမှုခင်းများ ဖြစ်ပွား မှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်။ • လူငယ်များအနေဖြင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကိုလည်း တန်ဖိုးထား ထိန်း သိမ်းကြ ခြင်းသည်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာ ကောင်းတခုဖြစ် သည်။
လျပ်စစ်မီးအခြေအနေ •	•
ကျေးရွာတည်နေရာ အချက်အချာ ကောင်းမွန်ခြင်း • ကျေးရွာ၏ တည်နေရာကောင်းမွ န်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အခြေအနေ ကောင်းများ	• ကျေးရွာ၏ တည်နေရာသည် ဒီမောဆိုးနှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေး၊ စျေး ကွက်အားလုံးကောင်းမွန်သည်။ လုပ်ကိုင်စား သောက်ရန် လယ်၊ ယာမြေများရှိသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ် မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
<u>**အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာကဏ္ဍ**</u> ကျေးရွာတွင်းလက်ရှိအဖွဲ့အစည်း များ နှင့် ပါတ်သက်၍ အဟန့်အ တား ဖြစ်စေသော အခြေအနေ ကောင်းများ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံချက်ဖြင့် စနစ်တကျဆောင်ရွက် သည့် အစီအစဉ်မရှိခဲ့ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများအား သိကျွမ်းမှု အားနည်းခြင်း၊ • ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်း မရှိသေးခြင်း။
<u>**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)**</u>	• နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတနည်းသည်။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေး နှင်

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
• သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှာ နည်းပညာပံ့ပိုးပေးသော် လည်းလုံလောက်မှုမရှိသေး ပါ ။ • သွင်းအားစုများ အသုံးပြုရန် အရင်းအနှီး လုံလောက်မှုမရှိ။ စိုက်ပျိုးစရိတ် ငွေချေးစနစ်မရှိကြပါ။ • အချိန်မီထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရန် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ အလုံအလောက် ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိ။ ဆည်မှစိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိ၊ ပိုးမွှားရောဂါများကျ ရောက်ပြီး ထိရောက်စွာကာကွယ်နိုင်ခြင်းမရှိ။မြေဆီ လွှာထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းသဖြင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်း သည်။
<u>မွေးမြူရေး</u> • မွေးမြူရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေ အနေများ	• မွေးမြူရေးချေးငွေမရရှိနိုင်ခြင်း။ • တိရစ္ဆာန်များတွင် နှစ်စဉ်ကျရောက်သော ရာသီရောဂါများကို တိမွေးကုဉီးစီးဌာနမှ အချိန်မီကာ ကွယ်ခြင်း၊ ကုသခြင်း၊ နည်းပညာဗဟုသုတများ မရရှိသဖြင့်များစွာဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။ ဝက်သားပေါက်ပါက အသေပျောက်များ။ မပြုစုတတ်။ • အသားရောင်းချခွင့် လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ရောင်းချရာတွင် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကို ခံကြရ သည်။
<u>အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ</u> • ဝင်ငွေတိုးအသက်မွေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• တောင်ယာလုပ်ငန်းမှလွဲ၍ အခြားအသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများ ကျွမ်း ကျင်မှု အားနည်းခြင်း။ • ပုံမှန်အလုပ်မရှိ။ • ပြင်ပနှင့် အဆက်အသွယ် နည်းပါးခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်အခြေပြုကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးမှု မရှိခြင်း • မြေယာမဲ့နှင့် ဆင်းရဲသား မိသားစုများအတွက် ချေးငွေလက်လှမ်းမ မီခြင်း၊ အတိုးနှုန်းမြင့်မားခြင်း
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အဟန့် အတားများ	• ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမအဖွဲ့များမှ ချေးငွေများကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကာလတို ချေးငွေများဖြစ်ခြင်း၊ စပါးအပြင် အခြားသီးနှံများအတွက် ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု အစီအစဉ်မှာလည်းနိုင်ငံ၏မူဝါဒများအရ ချေးငွေကို ခံစားခွင့်ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့်ဤကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သော တောင်သူများနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ၊ အခြားဝင်ငွေတိုး လုပ်ငန်းများအနေဖြင့်လုံလောက်သော ချေးငွေကိုလက်လှမ်းမှီရန် အခက်အခဲရှိနေအုံးမည် ဖြစ် ပါသည်။
<u>ပညာရေး</u> • ပညာရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့်	• မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်သို့ ကျောင်း ဆက် မထားနိုင်ကြပါ။ • လက်ရှိကျောင်းခြံစည်းရိုးနှင့် ယင်လုံအိမ်သာမှာ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေ များ	ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသဖြင့် ပညာသင်ကြားရေးအတွက် အားနည်းနေသည်။ • သင်ထောက်ကူပစ္စည်း များလည်း ပြည့်စုံလုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် သင်ကြားရေးအားနည်းမှုရှိသည်။
<u>ကျန်းမာရေး</u> • ကျန်းမာရေတိုးတက်မှုကို အဟန့် အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေ များ	• လက်ရှိသောက်ရေတွင်းများမှာ နွေရာသီတွင် ရေခမ်း ခြောက်သဖြင့်သောက်ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ လက်ရှိ စိမ့်စမ်းရေသွယ်ယူခြင်းကို အခြားနေရာမှပြန်သွယ်ရန် လိုသည်။ • သန့်ရှင်သောသောက်ရေကို လက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်း မရှိ။ • ကဲမြန်မာမှ ယင်လုံအိမ်သာ ပုံပိုးပေးထားသော်လည်း အများစုမှာ ပျက် စီးပြီး ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းနိုင်မှုမရှိသေးပါ ။ ထို့ကြောင့် ယင်လုံအိမ်သာ ဆက်လက်သုံးစွဲနေသူမှာ ၂၇ အိမ်သာရှိပြီး ကျင်းအိမ် သာသုံးစွဲ သူ ၅၈ အိမ်နှင့် တောထိုင် ၂ အိမ်ရှိသည်။ သန့်ရှင်းမှုနည်းနေသေး သည်။ • ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အိမ်ထောင်စုအချို့သည် ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတအားနည်းသဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာကို စနစ်တကျသုံးစွဲ တတ်သည့် အလေ့အထ မရှိသောကြောင့် ကျန်းမာရေးအသိ ပညာပေး ဟောပြောပွဲများ စီစဉ်ခြင်းနှင့်လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အလေ့အထများ အားကောင်းလာစေရန် နည်းပညာပေး အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ချိတ်ဆက် ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။
<u>ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား</u> • လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးကို အဟန့် အတားဖြစ်နေသော အခြေအနေ များ	• အသက်မွေးလုပ်ငန်းများနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ၊ ကွန်ပျူတာ ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဆက်အသွယ် မရှိခြင်းကြောင့် လူငယ်များအနေဖြင့် သင့်တော်သော အလုပ်အကိုင်ရရှိရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါး သည်။ • လူငယ်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဆို၊ အကတီးဝိုင်းရှိသော်လည်း တူရိယာ ပြည့်စုံခြင်း၊ ခေတ်မီခြင်းမရှိသေးပါ။ • စာကြည့်တိုက်မှာ အဆောက်အဦးဟောင်းနွမ်းနေပြီး စာအုပ်စာတမ်း များလည်း ပြည့်စုံမှု မရှိသဖြင့် ပုံမှန်လည်ပါတ်နိုင်ခြင်းမရှိတော့ပါ။ • လူငယ်များအားကစားကို စိတ်ဝင်စားသော်လည်း အားကစားပစ္စည်း ပြည့်စုံမှုမရှိသောကြောင့် အားကစားတိုးတက်မှု နည်းသည်။
<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံအဆောက်အဦးများ</u> • ကျေးရွာ အခြေခံအဆောက်အဦး များတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတား	• လက်ရှိကုန်ထုတ်တံတား ၁၀ စင်းအနက် ၄ စင်းမှာ ကောင်းသော်လည်း ကျန် ၆ စင်းမှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသော်လည်း ပြုပြင်နိုင် ခြင်းမရှိသောကြောင့် မိုးရာသီတွင်သွားလာမှု ခက်ခဲသည်။ အသစ်ဆောက်လုပ်ရန်

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
ဖြစ်နေသော အခြေအနေများ	မတတ်နိုင်ကြပါ။ တံတား (၆) စင်းပျက်စီးနေပြီး ပြုပြင်နိုင်ပါက ၎က (၁၅၀) အတွက် အကျိုးရှိမည်။ တံတားနှင့် ဝေးသောလယ်များမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များ သယ်ယူရာတွင်ဝေးလံသော ကြောင့်ကုန်ကျစရိတ်များပြီး အခက်အခဲရှိသည်။ ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ တည်ဆောက်သော တံတားမှာ သစ်သားတံတား ဖြစ်သောကြောင့် ခိုင်ခန့်မှုမရှိပါ။ မကြာခဏ ပြုပြင်ကြရသည်။
<u>လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲ ရေး</u> • ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ အဟန့်အ တား ဖြစ်နေသော အခြေအနေ များ	• ကျေးရွာတွင် ဆိုလာသုံးနိုင်သူအိမ်ထောင်စု ၅၂ အိမ်နှင့် ဖယောင်းတိုင် မီးသုံးစွဲသူ ၃၅ အိမ်ထောင်ရှိသဖြင့် မီးဘေး အန္တရာယ်ရှိသည်။

ဒေါ်တဒါးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် - ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား (၄၅) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အ လားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစနစ်					
• ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းကိစ္စများအ ကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် လူထု၏ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားနည်းသည်။ • လူထုအားလုံးနှင့်ဆိုင်သော လက်ရှိလူထုအ ဖွဲ့အစည်းများကြားစေးကပ်မှုနှင့်အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှုအားနည်းသည်။	• လူမှုရေးနှင့် လူထုကိစ္စများတွင် ဒီမိုကရက် တစ်အလေ့အကျင့်များအတွေ့အကြုံမရှိသေး ခြင်း။ • ကျေးရွာဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များတွင်လည်း အတွေ့အကြုံမရှိသေးခြင်း။ • ကျေးရွာတခုလုံးခြုံငုံသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်မည့် အမာခံ အ ဖွဲ့အစည်းမရှိခြင်း။	• နိုင်ငံတော်အစိုးရ အစီစဉ်၊NGOများ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တို့ကြောင့် ကျေးရွာ လူထုတွင် အစုအဖွဲ့စနစ်၊ စုဝေး တိုင်ပင်သည့် အလေ့အကျင့် များရှိနေခြင်း။	• ကျေးရွာရှိအဖွဲ့အစည်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် စဉ် ဆက် မပြတ်အကူအညီပေးရေးစ နစ်မရှိသေးခြင်း။	• လက်တွေ့လုပ်ငန်းခွင်သင် တန်းများမှတဆင့် ကျေး ရွာ အဖွဲ့အစည်းများ၏စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည် အလေ့အကျင့် များနှင့် ဗဟုသုတများအ တွက် နည်းပညာ အကူအညီများရရန် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • အဖွဲ့အစည်းများဆက်သွယ်ပြီးအမာခံအဖွဲ့အစည်းအဖြစ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်း။ • လက်ရှိကျေးရွာရှိအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီများ၏အဖွဲ့အ စည်းဆိုင်ရာ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော် မတီနှင့်အခြားအဖွဲ့အ စည်းများကို အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်တည် ဆောက် ခြင်း။ • စီမံကိန်းများမှာကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း။ • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နည်း စနစ်။ • ဒီမိုကရက်တစ်အုပ်ချုပ်မှု၊ အမြင်ကြည်လင်မှုနှင့် တာဝန်ခံမှု။ • မတူခြားနားသည့် ကော် မတီများအ ကြားပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောက်ရွက်ခြင်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
				စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်း ရည် တည်ဆောက် ခြင်း။	
စိုက်ပျိုးရေးစနစ်					
• စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် မှုနည်းပါးခြင်း	• လက်ရှိစပါးမျိုးများမှာ သက် တမ်းရှည်ပြီးအထွက်နှုံးနည်းခြင်းနှင့် ဈေးကွက်ဝင်မှုအားနည်းသည်။ • နည်းပညာအားနည်းသည်။ • စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိ။	• ဒေသနှင့်သင်တော်ပြီးဈေးကွက်ကောင်းသောစပါးမျိုးများကို မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးမှတဆင့် ဆက်သွယ်ဝယ်ယူနိုင်သည်။ • ဒေါ်တဒါးဆည်ကို ပြုပြင်ခြင်း ဖြင့်စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်သည်။	• အရင်းအနှီးနှင့်အဆက်အ သွယ်မရှိ။	• မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆက်သွယ်၍ အထွက်ကောင်းဈေး ကွက်ဝင် စပါးမျိုးများတင် သွင်းစိုက်ပျိုးခြင်း။ • ဆည်မြောင်းဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။	• စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် စိုက်ပျိုးခြင်း။ • ဒေါတဒါးဆည်မြေစာထုတ်ခြင်း • ပေါင်းသတ်၊ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲနည်းပညာသင်တန်း • ရိတ်သိမ်းချိန်သလွန်နည်းပညာသင်တန်း • စပါး-ငါးမွေးမြူရေးသင်တန်း
	• အချိန်မီ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် မြေပြင်ခ၊ကောက်ရိတ်ခဈေးနှုံးကြီးမြင့် ခြင်း။	• လယ်ကွင်းမြေအနေအထားမှာ စက်ကရိယာအသုံးပြုရန် အခြေအနေ ကောင်းရှိသည်။ • လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ ဒေသအတွင်းအလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိ နိုင်သည်။ • တိုက်ရိုက် ဝယ်ယူရန် ကုမ္ပဏီ များနှင့်ချိတ်	• အရင်းအနှီးလုံလောက်မှုမရှိ။ • စက်ဝယ်ယူသုံးစွဲရန်ချေးငွေ နှင့် အဆက်အသွယ်မရှိ။ • လယ်သမားများ အစုအဖွဲ့ ဖြင့် ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ် ဆက် ဝယ်ယူသည့် စနစ်မ ရှိ။	• လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ များ ဝယ်ယူရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း။ • ဆင်းရဲသားတောင်သူများဘဏ် (သို့) ကုမ္ပဏီများမှ အရစ်ကျချေးငွေ စနစ်ဝယ်ယူနိုင်သောအခြေအနေများဖန်တီးပေးခြင်း။	• လယ်သမား အစုအဖွဲ့စနစ်ဖြင့် ချေးငွေအရင်း အနှီး လက်လှမ်းမှီရေးသွင်းအားစုများအရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အ လားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
		ဆက်နိုင် ခြင်း။		• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မ တီမှ ဦးဆောင်၍ ဆင်းရဲ သား တောင်သူငယ်များမှ ငှါးရမ်း သုံးစွဲ နိုင်သည့် အခြေအနေ ဖန်တီးခြင်း။ • လယ်သမားများ အစုအ ဖွဲ့ ဖြင့် ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ် ဆက် ဝယ်ယူသည့် စနစ် တည်ထောင်ခြင်း။	
• မြေဆီဩဇာနည်းခြင်းနှင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း	• သဘာဝမြေဆွေး အလုံအ လောက်အသုံးမပြုနိုင် ခြင်း • ခါတ်မြေဩဇာကို အလွန် အကျွံအသုံးပြုခြင်းနှင့် ကုန်ကျမှုများခြင်း။ • ရွှေပြောင်းတောင်ယာစ နစ် စိုက်ပျိုးခြင်း	• သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ် သုံးစွဲခြင်း၊ တောင်ယာ စနစ်တကျစိုက်ပျိုး ခြင်း	• နည်းပညာအားနည်း ခြင်း။ • အရင်းအနှီးမရှိ။	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု နှင့် အရင်းအနှီးပံ့ပိုးသော ဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ခြင်း။	• မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်း နည်းသင်တန်း • တောင်ယာစိုက်ပျိုး ခြင်းနည်းပညာသင် တန်း
• ဒေသနှင့် သင့်တော် သော သီးနှံများစမ်း သပ်စိုက်ပျိုး မှု အားနည်းသည်။	• အတွေ့အကြုံနှင့်နည်း ပညာအားနည်းသည်။	• နှမ်းနှင့် ဂျုံစိုက်ပျိုးရန် စိတ်ဝင် စားမှုရှိသည်။ • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်သောမြန်မာ့စိုက် ပျိုးရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့များရှိသည်။	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ရရှိ ရန် အချိတ်အ ဆက်နှင့် ဆက်သွယ်မှု အားနည်း သည်။ • နည်းနှင့် မျိုးအသစ် အဆန်း များအတွက် စွန့်စားနိုင်မှု အားနည်း သည်။	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု နှင့် အရင်းအနှီးရရှိရန် မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဖွံ့ ဖြိုးရေး အဖွဲ့များနှင့် ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • ဒေသနှင့် သင့်တော်သော သီးနှံမျိုးများဆန်းစစ်ဖော် ထုတ်ခြင်းနှင့် စမ်းသပ်	• နှစ်ရှည်ပင်စမ်းသပ် စိုက်ပျိုးခြင်း (ဒညင်း၊ သံပရာ၊ သရက်၊ ငရုတ် ကောင်း၊ သစ်မွှေး) • နှမ်းစမ်းသပ်စိုက်ပျိုး ခြင်း • စပါး-ငါးမွေးမြူရေး

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အ လားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
			• အရင်းအနှီးမရှိ။	ကွက်များပြုလုပ်ခြင်း။	သင်တန်း • စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း များ ပံ့ ပိုးပေးခြင်း။
တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး					
• မွေးမြူရေးမှ ဝင်ငွေ နည်း။ • မွေးမြူရေးဗဟုသုတ နည်း ပါးခြင်း။	• ဒေသကြက်နှင့် ဝက်ကို အိမ်တိုင်း နီးပါး မွေးမြူ ကြ သော်လည်း နှစ်စဉ် ရာသီ အ လိုက်ရောဂါ များ ကျရောက်ပြီး ဆုံးရှုံးမှုများ သည်။ • ကြက်နှင့်ဝက်မွေးမြူရေး မှဝင်ငွေ ကောင်းသော် လည်း တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အရင်း အနှီးမရှိ။	• အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်မွေး မြူရန် အစာ၊ ရေနှင့် လျပ်စစ် မီးရရှိ။ • စျေးကွက်ကောင်းပြီး စျေးကွက် အလုံအ လောက်ရှိ။ • ကြက်နှင့် ဝက် မွေးမြူ ရေး ကို ရင်းနှီးကျွမ်း ကျင်မှု ရှိပြီး ၎င်း မှ ဝင်ငွေကောင်းစွာရရှိ နိုင် သည်။ • လိုအပ်ပါက တိ/မွေး/ကု ဦးစီးနှင့် အလွယ်တကူ ဆက် သွယ်ပြီးကုသမှု ခံယူနိုင်သည်။	• ရွာသူ/သားများအနေ ဖြင့် ဗဟုသုတလုံ လောက်မှု မရှိ။ • ကြက်နှင့်ဝက်မွေးရန် မြို့ များ ကောင်း မြို့သန့်နှင့် အရင်းအနှီးလုံလောက် မှုမရှိ။ • တခါတရံ အချိန်မီ ကုသ ရန် အခက်အခဲရှိသည်။	•ကော်မတီမှ ဦးဆောင် ၍ တိ မွေးကုဋ္ဌာနနှင့် ဆက် သွယ်ခြင်း၊ မြို့ကောင်း မြို့ သန့် မွေးမြူ ခြင်း။ • ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေး လုပ် သား မွေးထုတ်ပြီး သင်တန်းများ ပံ့ပိုးပေး ခြင်း။	• မွေးမြူရေး သင် တန်း များ/ မွေးမြူရေး လုပ် သားသင်တန်း • မြို့ကောင်း မြို့ သန့် ကြက် နှင့် ဝက် တပိုင် တနိုင် တိုးချဲ့မွေး မြူ ခြင်း။ • မွေးမြူရေးဆေးဝါး
လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သောဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ					
• လယ်ယာလုပ်ငန်းမ ဟုတ်သော ဝင်ငွေတိုး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင် ရန် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဝင်ငွေနည်းပါးသည်။	• အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်း။ • အလုပ်အကိုင် အခွင့်အ လမ်းနည်းသည်။ • အရင်းအနှီးနည်းပါး	• လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေးကောင်းမွန်ပြီး မြို့ နှင့်နီးသည်။ • လုပ်သားအင်အားနှင့် ဒေသထွက်ကုန် အသင့်	•အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မှု လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု တိုး တက်ရေးအတွက် စီမံကိန်း များမရှိခြင်း၊ •လေ့လာသင်ယူရန်အ	• ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများတိုး တက်လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေနေ ဖန်တီးခြင်း၊ • ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	• ပန်းရံ -လက်သမား ပစ္စည်း • ဆိုင်ကယ်ပဲရော့ • ဆံပင်ညှပ်ဆိုင် • အသက်မွေးဝမ်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	သည်။ • မြို့တက်၍သင်တန်းများ ရယူရန် နေထိုင်ရေး၊ စားစရိတ်များမတတ်နိုင်ခြင်း	အတင့်ရှိသည်။ ဈေးကွက်နှင့်နီးသည်။	ဆက်အသွယ်နှင့် အရင်းအနှီးမရှိ။ •သင့်တော်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ဆင်းရဲသားများအတွက် ငွေချေးစနစ် မရှိခြင်း။ • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းခြင်း။	နည်းပညာနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှုများအလုပ်အကိုင်အခွင့်အ လမ်းများဖန်တီးပေးခြင်း။	ကျောင်းမှ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုတိုးတက်ရေးသင်တန်း များ ○ အိမ်တွင်းမှုသင်တန်း ○ ဝပ်ရှော့စက်ပြင်သင်တန်း ○ ကွန်ပျူတာ၊အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း ○ ပန်းရံ၊လက်သမားကျွမ်းကျင်သင်တန်း ○ အနုပညာသင်တန်း ○ မုန့်၊ဖျော်ရည်ပြုလုပ်နည်းသင်တန်း • အလှပြင်သင်တန်း
ကျန်းမာရေး					
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုနှင့်ဗဟုသုတနည်းသေးသည်။	• ကျန်းမာရေးပြုစုစောင့်ရှောက်မှုလုံလောက်မှုမရှိ။	• ကျန်းမာရေးလုပ်သားနှင့်အရံသားဖွါးတက်ရောက်ရန်လူအင်အားရှိ သည်။	• သင်တန်းတက်ရောက်ရန် အဆက်အသွယ်မရှိ။ • အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြ ပါ ။	• အရင်းအနှီးနှင့်နည်းပညာအဆက်အသွယ်များဖန်တီး ပေးခြင်း။	• ကျန်းမားရေးအသိပညာပေးသင်တန်း
ပညာရေး					
• စာသင်ကျောင်းအခြေ ခံအဆောက်အဦးများလုံလောက်မှုမရှိ။	• ကျောင်းခြံစည်းရိုးဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသည်။ • ယင်လုံအိမ်သာလုံလောက်မှုမရှိ။ • ပရိဘောဂနှင့်သင်ထောက်	• လူထုနှင့် ကျောင်းကော်မတီ မှစိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုကောင်းသည်။ • ဒေသထွက် ကျောက်အ	• ပညာရေးရန်ပုံငွေနှင့် အရင်း အနှီး လုံလောက်မှုမရှိခြင်း။	• အရင်းအနှီးနှင့်နည်းပညာရရှိရန် ဖန်တီးပေးခြင်း။	• ကျောင်းခြံစည်းရိုး + ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာ • ကျောင်းသုံးပရိဘောဂကျောင်းရေပြွန်တံတား

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	ကူပစ္စည်းလုံလောက်မှုမရှိ။	လွယ်တကူရရှိနိုင်သည်			
ယာဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား					
• လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအားနည်း သည်။	• စာကြည့်တိုက် စာအုပ်လုံလောက် ပြည့်စုံမှုမရှိ။ • အသက်မွေးပညာနှင့်အတန်း ပညာတတ်နည်းပါးခြင်း • လူငယ်တီးဝိုင်းတူရိယာပြည့်စုံ၊ ခေတ်မီမှုမရှိ။	• လူငယ် များစည်းလုံးညီညွတ် မှုရှိပြီး ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်း ကြသည်။ လူငယ်တီးဝိုင်းရှိသည်။	• လူငယ်ရိပ်သာ ဆောက်လုပ် ရန် ငွေအရင်းအနှီးမ ရှိ။ • သင်တန်းများတက်ရောက်ရန် အဆက်အသွယ်နှင့် အ ရင်းအနှီးမတတ် နိုင်ကြပါ။	• နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီး များလက်လှမ်းမီရန် အခြေ အနေနှင့် အချိတ်အဆက်များ ဖန်တီးပေးခြင်း။	• အနုပညာသင်တန်း (ရိုးရာ၊ခေတ်အက) • ကွန်ပြူတာနှင့်အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း • လူငယ်တီးဝိုင်း
ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦးများ					
• ကုန်ထုတ် တံတားလုံလောက်မှုမရှိ။ • မိုးတွင်းသွား လာရာ တွင် အခက် အခဲရှိ သည်။	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း • တံတား လိုအပ်နေခြင်း	• ဒေသထွက်ကုန်များရှိပြီး နေ့စဉ်ပုံမှန်သွားလာမှုများ ရှိ နေသည်။	• တံတားဆောက်လုပ်ရန် အရင်း အနှီးနှင့် နည်းပညာမရှိ။	• ကုန်ထုတ် တံတား ဆောက် လုပ်ခြင်း။	• ကုန်ထုတ်တံတား ဆောက်လုပ်ခြင်း။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်၊ ဒေါ်တဒါးကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဧပြီလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ - ကျေးရွာအုပ်စု - မြို့နယ် - တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -
စီမံချက်အမည် -
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု

ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• ……..(ငွေသား) • ……..(ငွေသား) • ……(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ –၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ